

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, GEGUŽE — MAY 15, 1975

Nr. 114

Iš LKB Kronikos Nr. 12

Ateistinis muziejus piktina net netikinčiuosius

Nei Napoleono kareiviai labiau nebuvo išniekinę Šv. Kazimiero bažnyčios

"Buvau, žiūrėjau, ir tik čia pirmą kartą pajutau — tikiu Dievą"

8

ATEIZMO MUZIEJUJE

1965 šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje buvo paversta ateistiniu muziejumi.

"Vakarinėse Naujienose" periodiškai skelbiama, jog ateistinis muziejus už grynus pinigus superka iš asmenų visa, kas susiję su religine praktika. Panašūs skelbimai talpinami ir rajoniniuose laikraščiuose. Pabrėžiama, kad supirkti daiktai nebus naikinami, išjuokiami, bet išsaugomi ateičiai. Pasirodo, kad ateistinis muziejus superka net maldaknyges, kurios buvo išleistos dideliais tiražais. Kauno Politechnikos institutui, Lietuvos Žemės ūkio akademijai ir kt. aukštųjų mokyklų studentams už atneštą maldaknygę pasirašoma ateizmo įskaita. Muziejus darbuotojai rengia ekspedicijas po Lietuvą, apsimeddamai kuo tik nori — kraštotyrininkais, istorijomis — etnografijos muziejiaus bendradarbiais — tik ne ateistais. Klausantis jų kalbų, atrodo, kad jiems maldaknygė ar kokia religinė knyga yra didelė brangenybė. Nevienas katalikas, atidavęs religinę knygą su geriausią intencija — tegu jauni žmonės pasiskaitys ir kitiems pasakos — tik po laiko suvokia, kad pas juos buvę ne katalikai, o ateistai.

Atvažiuojant į rajoną, perspėja valdžia, kad ši neprasitartu, jog yra atvažiuojanti ekspedicija iš Ateistinio muziejiaus. Šios ekspedicijos dalyviai būna apsirūpinę istorijos — etnografijos muziejiaus dokumentų blankais. Išgijant religinio meno kūrinius nevengia apgaulės ir net prievartos. Pavyzdžiui, Ateistinio muziejiaus bendradarbiai su valdžios pagalba, pasiėmę raktus nuo Mosėdžio kapinių koplyčios, norėjo rekvizuoti vieną paveikslą. Vienai moteriškei protestuojant, muziejiaus darbuotojai bandė paveikslą paimti jėga.

Siekiant, kad Ateistinis muziejus turėtų kuo daugiau lankytojų, jame organizuojami renginiai, nieko bendro neturintys su ateizmu, pvz., kupiškėnų vakaronė, susitikimas su keliautoju A. Poška ir kt. Pastarajame susitikime buvo pažadėta pademonstruoti kino filmą apie Indiją, bet vietoje jo norėta pademonstruoti ateistinį. Tik po to, kai pasigirdo šauksmai ir švilpimas, buvo pranešta, kad, sugedus aparatūrai, filmas nebus demonstruojamas.

Nors įėjimas į Ateistinį muziejų nemokamas, bet lankomumas labai mažas. Žinoma, atvežę moksleivius parodyti Vilniaus įžymybės, mokytojai privalo juos atvesti ir į ateistinį muziejų.

Nors ir stengiasi, tačiau ekspozicijose neišvengta vulgarumo ir tikinčiųjų jausmų įžeidinėjimo — eksponuojami šventinti liturginiai indai, kabo antireliginės karikatūros ir t.t.

Užrašai atsiliepimų knygoje liudija, kad daugelis žmonių giliai pasipiktinę, jog muziejus išrangtas bažnyčioje. 1812 Napa-

leonas, šioje bažnyčioje išsirengdams sandėli, mažiau ją išniekino, negu dabartiniai ateistai. "Buvau, žiūrėjau, ir tik čia pirmą kartą pajutau — tikiu Dievą" A.R. (užrašas atsiliepimų knygoje).

Kryžių kalnas

Jei nori pažinti tikrąsias Lietuvos nuotaikas, patrauk iš Šiaulių Joniškio link. Už dvylikos kilometrų, dešinėje kelio pusėje rodyklė — Daumantai 1 km. Paėjęs kilometrą vėl dešinėje kelio pusėje pamatysi kalnelį, nustatytą kryžiais. Tai Jurgaičių pilialkalnis — Kryžių kalnas. Praeini krūmais apaugusį upeliuką ir takeliu užkopi ant balno pavidalo kalvos. Šiauriniame kalno kampe riegso didelis akmuo, ant kurio iškaltos datos: 1861 — 1864. Sukilimo ir susidorojimo datos rūsčiai prabyla į lietuvių sąmonę.

Vietos žmonės gyvas pasakojimas, kad Jurgaičių pilialkalnio papėdėje stovėjusi koplytėlė, kurio buvo atėję pasimelsti sukilėliai. Kazokai užrėmę koplytėlės duris ir per tris dienas pilialkalnio žemėmis užpylę gyvus sukilėlius. Laikui bėgant supuvusios gėgnės, įlūžęs stogas, ir todėl kalnelis per vidurį įdubęs...

Pradžioje gerbdami sukilėlių atminimą, vėliau ko nors Dievą prašydami arba atsidėkodami, žmonės vis nešė, vežė ir statė kryžius. Jų buvo tūkstančiai. L. Diržinskaitė — Pliškėnko sukomandavus, kryžiai buvo sunaikinti. Tačiau iš po nakties jie,

tarsi grybai po lietuais, vėl pasirodavo. Statė sargus, budėjo saugumas, gyventojai buvo tartomi gąsdinami, terorizuojami, o kryžiai sukilėlių kalmelyje vis augo. Tarsi gyva sukilėlių dvasia šaukė — nepasiduokite!

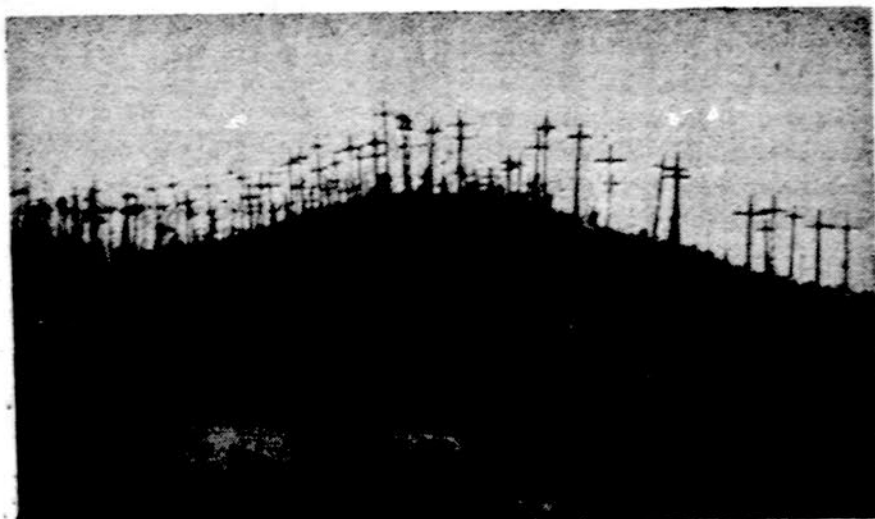
Paskutinė didelė kryžių naikinimo akcija buvo pravesta 1973 metais. Praėjo metai... ir kryžių šimtai — vieni įkasti į žemę, kiti užkabinti ant didelių stulpų, dar kiti įkelti į medžius.

Gal būt, ateistų neapykanta vėl juos sunaikins, be viena aišku: jie vėl atsiras. Šiandien ne Muravjovo laikai — sukilėliai neužpilami žemėmis, bet žudomi psichiatrinėse (M. Tamonis), pūsta saugumo kalėjimuose (P. Pluira, V. Jaugelis, J. Gražys, J. Stašaitis, P. Petronis, N. Sadūnaitis ir kt.), niekinami ir šmeižiami. Jei vieni bus sunaikinti, kaip lietuviški kryžiai Jurgaičių pilialkalnyje, juos pakeis kiti, o sukilimas prieš melą, prievartą ir žmogaus teisių naikinimą tęsis.

GYVA MARIJOS ŽEMĖ

1974 Lietuvoje tūkstančiai vaikų ir jaunimo priėmė Sutvirtinimo sakramentą. Žemiau pateikiami duomenys liudija, kad religinis gyvenimas Lietuvoje, nepaisant ateistų pastangų, yra gyvas.

Dotnuvoje sutvirtinta 1526 asmenų, Tytuvėnuose — 2456, Prienuose — 2702, Šilalėje — 5100, Alantoje — 2000, Griškabūdėje — 1200, Obeliuose — 2860.

Kryžių kalnas Jurgaičiuose. Šiaulių aps.

Sužeidė Turkijos premjerą

BARA, Turkija. — Turkijos premjeras Suleyman Demirel buvo sužeistas, kai vienas piletis metaline pirštine trenkė į veidą ir perlirto nosį. Užpuolikas buvo suimtas ir bus teisiamas kaip už pasikėsinimą prieš gyvybę. Jis priklauso opozicinei partijai. Jo lūte rasta kairiojo sparno revoliucionierių literatūros.

WASHINGTONAS. — Sen. George McGovern, praėjusią savaitę lankęsis Kuboje, tvirtina, kad Fidel Castro tikrai nori pagerinti santykius su Amerika, tik prašo nuimti draudimą į Kuba eksportuoti maistą ir vaistus.

Islandija vėl praplės teritorinius vandenius

REIKIAVIKAS. — Islandija svarsto reikalą savo teritoriniais vandenimis paskelbti 200 mylių ribą. 1972 vienašališkai praplėtė ribą iki 50 mylių nuo krantų. Islandijos pagrindinės pajamos yra iš žvejybos, ir nori, kad svetimieji netoli jos krantų neįvežtų.

SINGAPORAS. — Singapūro vyriausybė į savo nedidelį kraštą priėmė 110 vietnamiečių pabėgėlių.

TRIPOLIS. — Sovietų Kosyginas lankosi Libijoje. Ragino arabus veikti vieningai ir priešintis prieš "imperializmą ir agresiją".

Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje okupantų ir jų tarnų išniekinta labiausiai, paverčiant ją ateizmo muziejumi.

Įtempimas tarp Sirijos ir Irako

DAMASKAS. — Sirija uždraudė savo teritoriją įskristi Irako lėktuvams. Tai padarė protestuodama dėl Irako nehumaniško elgesio su Sirijos personalu, dirbančiu Bagdado oro linijose. Ne kitaip Irakas elgiasi ir su sirais keleiviais Irako teritorijoje.

Abiejų šalių santykiai pradėjo blogėti savibūsiu dėl Eufrato upės vandenų. Sirija, pastačiusi užtvanką, sulaukė veik visą vandenį, ir irakiečiai neturi kuo drėkinti savo laukų. Bįjoma, kad tarp tų kraštų gali kilti karas.

Kandidatas į V. Vokietijos kanclerius

BONNA. — Vakarų Vokietijos krikščionių demokratų (CDU) partijos centro komitetas numatė, jog jų pirmininkas Helmut Kohl 1976 rinkimuose rungsis su dabartiniu kancleriu Helmut Schmidt, ir kurio partija laimės rinkimus, tas bus kancleriu. Kohl, 45 metų, yra Reino provincijos ministeris pirmininkas. CDU pirmininkauja nuo 1972, kai buvęs pirmininkas Rainer Barzel, pralaimėjęs rinkimus socialdemokratams, iš pirmininko pareigų atsistatydino.

Kohl parinkimas kandidatų į kanclerius sudarys tam tikrų keblumų su Bavarijos provincijos gimininga partija, krikščionių socialine uniija (CSU), kuri savo vadą Franz Josef Strausą taip pat nori matyti kancleriu.

MASKVA. — Sovietų Tass paneigė Londono "Daily Telegraph" žinią, kad Pietų Vietnamas, Cam Rahn įlankoje, sovietai įrengs karo laivyno bazę. Tą uostą sutvarkė ir parengė naudojimui amerikiečiai. Maskva tą žinią pavadino "reakcionierių spaudos prasimanymu, kad turėtų kuo suniektinti Pietų Vietnamo patriotus".

Evakuos ir iš Laos

VIENTIANE. — Laose pradėtos demonstracijos prieš Ameriką. Dviejose vietose demonstrantai užėmė amerikiečiams priklausančius namus.

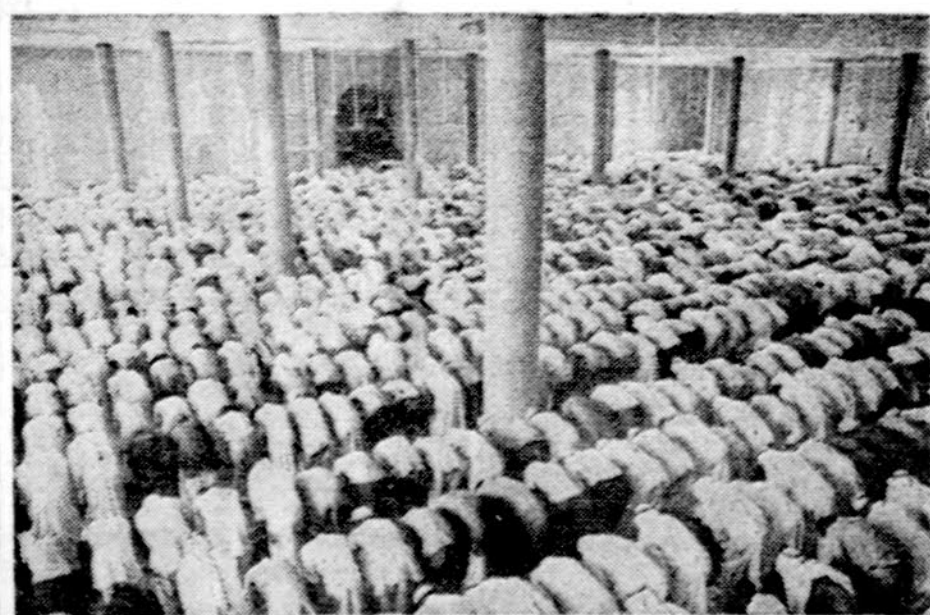
Neoficialiomis žiniomis, visiems amerikiečiams pasakytą pasirošti evakuacijai. Ambasadai ir kitose Amerikos įstaigose tarnautojų ir jų šeimų narių yra 820.

Laird prieš Rockefellerį

WASHINGTONAS. — Buvęs gynybos sekretor. Melvin Laird prezidentui Fordui pataria 1976 į viceprezidentus Nelson Rockefellerį nekviesti ir nesilipti respublikonų konvencijoje ji nominuoti. Tada daugiau bus galimybių surinkti didesnę skaičių balsų už Fordą. Neatrodė, kad Fordas pasinaudotų šiuo patarimu.

BEIRUTAS. — Izraelio komanda vėl peržengė Libano sieną ir pagrobė tris arabus, įtariamus, kad palaiko ryšius su palestiniečiais. Nebuvo jokio pasipriešinimo nei susisaujimo.

WASHINGTONAS. — Atstovų rūmų atitinkamas komitetas taip pat patvirtino ir plenumui pasiūlytą 405 mil. dolerių sumą Vietnamo pabėgėliams.

Maldos valanda Qatar mečetėje, prie Persų įlankos. Vieną metų užmiršami visi nesutarimai

Amerikiečiai nuskandino 3 Kambodijos laivus

WASHINGTONAS. — Vienas Amerikos žvalgybos lėktuvas buvo kiek palietas Kambodijos priešlėktuvinės artilerijos sviedinio, bet laimingai nusileido. Lėktuvas patruliuoja ir seka Kambodijos pagrobtą amerikietišką laivą Nayaguez. Laivas laikomas ne Kompong Som uoste, kaip pradžioje buvo skelbiama, bet 30 mylių nuo Kambodijos krantų. Jį saugoja du karo laivai.

Prez. Fordas, prieš panaudodamas karines pajėgas, pirma norės gauti Kongreso sutikimą. Taip pat buvo pareikšta, kad nebus jokio kompromiso, pagrobtą laivą turi grąžinti tuojau be jokių sąlygų.

Kinijos vicepremjeras Teng Hsiao-Ping, viešs Paryžiuje, sakė, kad Amerika neprašiusi Kinijos tarpininkavimo arba, kad jam tai nėra žinoma. Jeigu Amerika imtųsi karinės akcijos, Kinija nieko nedarytų, sakė Teng.

Į Tajo žemėje esančią amerikiečių bazę iš Okinawos buvo atgabenta 1,000 marinų. Tajo premjeras Kukrit dėl to supykė ir Amerikos charge d'affaires Edwardas Masters įteikė ultimatumą, kad iš jo teritorijos nebūtų jokių karinių veiksmų prieš trėčiąją šalį ir pareikalavo, kad mariniai būtų išvežti. Kairiojo sparno studentai surengė priešamerikietiškas demonstracijas.

Kambodijos reikalavimai iš Tajo

BANGKOKAS. — Nauji Kambodijos valdovai nori išlygti sieną su Tajum ir pareikalavo, kad Tajo pasienio apsauga per septynias dienas pasitrauktų apie pusę mylios iš Trat provincijos, netoli Tajo įlankos. Jeigu to nepadarys, jie panaudos karines priemones. Kaltina Taja, kad per penkerius Lon Nol valdymo metus Tajas užpavo jiems priklausančią žemę.

BUENOS AIRES. — Argentinos prezidentė Estela Peronienė naujuoju kartumėnės vadu paskyrė dešiniojo sparno generolą Alfredo Laplane, 50 metų amžiaus. Buvęs kariuomenės vadas Leandro Anaya, laikomas nuosaikiuoju, nesutarė su Peroniene, ir gynybos ministeris Adolfo Savino privertė jį atsistatydinti.

WASHINGTONAS. — Amerikos karinės pajėgos nuskandino tris Kambodijos ginkluotus laivus, o keturis sugadino. Tai buvo padaryta vakar, kai pastebėta, jog komunistai bandė iš pagrobtų laivų iškelti igulą. Mayaguez laivo igulą sudaro 39 žmonės. Prieš nuskandinimą kambodiečiai buvo įspėti.

Prez. Fordas vakar palaikė artimą kontaktą su Valstybės Saugumo Tarybos nariais ir Kongreso vadais. Iš Kongreso vadovaujančių žmonių gavo pilną pritarimą, kad šiuo atveju nuolatų piratams negalima daryti. Net sen. Frank Church (dem., Ida.), laikomas "balandžiu", pritaria, kad jei diplomatinės priemonės negelbsti, su piratais reikia kalbėti jėga.

Portugalijos komunistai jaučia pavojų

Lisabona. — Portugalijos komunistai, smarkiai pralaimėję laisvuose rinkimuose, pradeda skelbti, kad ir pas juos "kažkas" mėgina padaryti tą patį, kas buvo Čilėje, kad ruošiamas sukilimas. Partijos politinis biuras paskelbė komunikatą, kuriame sakoma: "Reakcija vėl mėgina pradėti plautų puolimą, norėdama sužlugdyti revoliucijos procesą ir pakeisti dabartinę valdžios struktūrą. Kartu reakcingos ir konservatyvios jėgos mėgina atakuoti ir likviduoti darbininkų klases ir darbo žmonių masių organizacijas — profsąjungas ir jų susivienijimą Intersindikal, vietinius valdžios organus, kuriuos kontroliuoja demokratinės jėgos. Reakcija nori paneigti po balandžio 25 pasiektus demokratinius iškovojimus, ypač vykdomas nacionalizavimo ir agrarinės reformos priemones. Kas mėgina sukauldyti darbininkų judėjimą, sužlugdyti demokratinių jėgų vienybę, sukelti nesantaiką ginkluotųjų pajėgų sąjūdyje, — objektyviai tarnauja reakcijos jėgoms".

Portugalijos komunistų partija ragina darbo žmones "ryžtingai" ginti nacionalizavimą ir agrarinę reformą, aktyviai daryti ir dalyvauti valstybinio sektoriaus įmonių valdyme.

Reikia mokėti nors dvi kalbas

WASHINGTONAS. — Amerikos Civilių teisių komisija pripažįsta, kad mažus vaikus pirmiausia reikia mokyt tėvų gmtosios kalbos ir ją gerai išmokti, o oficialioji anglų kalba bus išmokyta be jokių sunkumų mokyklose ir draugų aplinkoje. Labai gerai bus, kad tokie piliečiai mokės gerai nors dvi kalbas.

KALENDORIUS

Gegužės 15: šv. Torkvatas, šv. Sofija, Gražutis, Jaunutis.
Gegužės 16: šv. Jonas Nepomukas, šv. Maksima, Vaidmantas, Inga.
Saulė teka 5:32, leidžias 8:02.

ORAS

Dalinai saulėta, vėsiau, apie 60 laipsnių.

MES PALAIDOSIME AMERIKA

Sovietinis mokslininkas An-rinės prekybos atstovams pa-drei Sacharovas yra pasakęs, brėžė, kad komunistai kiekvie-kad vadinamoji detentė yra di-džioji Sovietų Sąjungos pergalė prieš Ameriką. Ir tai jau aki-vaizdžiai matoma. Ryšium su tuo, vėl iškyla seniai, jau beveik prieš dvidešimtmetį, 1956 m., Chruščiovo pasigyrimas „Mes palaidsime Ameriką“. Ir jei tada kai kam atrodė, kad tai nesamone, jei kai kas tai ėmė pažodžiui, kad Maskva numes ant Amerikos atomines bombas, — šiandien jau tenka tikrai su-sirūpinti, ar Maskva nepalaids Amerikos, kuri kasa sau duobę ne Maskvos, bet savo pačios ran-komis. Tai mato visa elė ame-rikiečių ir spaudos attsovy. Šiandien, kai vietoj Chruščiovo „palaidsim“, Brežnevas šūkte-lėjo „detente“, tas palaidsojimas pasidarė daug realesnis.

Chruščiovo žodžius vykdo de-tentės kastuvais, nes detentė silpnina Atlanto sąjungą, deten-te mažina Amerikos karinį biu-džetą, detente duoda Maskvai Amerikos naujausią technolo-giją, detente įteisina Sovietų Ru-sijos okupacinius tikslus Rytų Europoje. Sen. Goldwateris tei-gia, kad Amerika gyvena sap-nų name, vadinamame detente. Jis primena, jog 1930 m. neat-rodė, kad pasaulis žengia karo link, o jis ėjo ir šiandien žengia karo link greičiau, nei tada. Se-natorius teigia, kad mes turime kirsti antausį taip, kaip kerta mums, bet kraštas to nenori, gyvendamas detentės sapnų na-mely, laukdamas, kad Sov. Ru-sija darys taip, kaip daro ame-rikiečiai. Detentė veda prie kra-šo nusiginklavimo ir Sov. Rusija jau čia yra daug laimėjusi.

„Chicago Daily News“ balan-džio 14 d. įsidėjo vedamąjį „Ko-munizmas niekada nemiega“. Jame kviečia prisiminti, kad Maskva viską daro tik tai, kas jai naudinga. Rodos tai labai paprasta logika, tačiau labai daug kam jos trūksta, daugelis užsimerkia ir gyvena nerealy-bėje. Einama prie to, kad Ame-rika save niekinti ir girtų Sov. Sąjungą. Net toks liberalus „New York Times“ laikraštis jau kiek anksčiau yra pasakęs: „Sovietai nori, kad Maskva lai-svai galėtų pasakoti neteisybę a-pie Vakarus, bet Vakarai ne-gali sakyti tiesos apie Sovietų Sąjungą“.

Maskva kitaip negalvoja, kaip tik siekti laimėjimų. Sovietin-ės ideologas Rysenko, dar prieš pusantų metų, „Pravdoj“ rašė: „Taikioji koegzistencija dar ne-reiškia, kad jau baigiasi kova tarp dviejų pasaulio sistemų. Kova vyks tarp proletariato ir buržuazijos, tarp socialistinio ir imperialistinio pasaulio, iki ga-lutinės komunizmo pergalės vi-sam pasauly“.

Komunizmo laimėjimą vadi-namos detentės dėka pramato ir AFL-CIO prezidentas Geor-ge Meany. Jis vienoj kalboj jū-vajam pasauliui.

Spaudoj ir gyvenime

ESTIJOS KARININKŲ LIKIMAS

Aleksandras Solženicynas kurį laiką buvo uždarytas vienoje kame-roje su estų advokatu. Gal todėl rašo Goeteborgs - Posten, viesėda-mas Stockholme, jis susitiko su ke-liais estais. Jis perdavęs sveikini-mus iš tų tautiečių, kuriuos sutikęs drausmės stovykloje. Švedų laikraš-tis šią žinią paėmęs iš estų Valis Eestis laikraščio ir paskelbęs rašy-tojui Juri Remmelgas informaciją, ką prieš 33 metus iškentėjo 240 estų armijos karininkų.

1971 m., kai buvo laukiamas Hit-lerio užpuolimas Sov. Sąjungai, Es-tijos karininkai buvo internuoti Viroso karinėje stovykloje. Iki šio-lei apie jų likimą buvo tik spėlio-jama, kad jie nuvežti ir Pečiorai ir ten saugodami. Dabar sužinota daugiau. 1941 m. birželio mėn. karininkai ga-vo parėdymą vykti į Virošką. Ten po kelių dienų laukimo, be maisto, į vandens, jiems pranešė, kad jie visi yra degraduoti NKVD viršinė-kai atėmė iš jų ginklus ir nuplėšė jų karinių laipsnių ženklus. Po to įsodinti į prekinis vagonus. Po ke-lių dienų važinavimo į jų vagonus įgrūdė dar grupę latvių ir lietuvių karininkų.

Greitai belaisvius pasiekusi žinia, kad Hitleris užpuolęs Sov. Sąjungą. Pabaltiečiai karininkai buvo vežami vis toliau, kol pasiekė Krasnojars-ką. Ten prasidėjęs pragaras. Žmo-nės kentėjo badą, niekinimą. Po ku-rio laiko belaisviai buvo perkelti į vieną uostą, sukimšti į laivą ir nu-vežti į šiaurę. Po to buvo varomi pėsti iki Norilsko, kur buvo miži-niška koncentracijos stovykla. 1941 m. rugpjūčio 4 d. belaisvius patalpi-no į barakus ir tuoj prasidėjusios ligos, nes teko gerti nešvarų vande-

Ištikimybė Bažnyčiai iki kraujo praliejimo

Kardinolo Jozsef Mindszenty mirties proga

Kai naują paskirtas kardino-las gauna iš popiežiaus rankų raudoną biretę ir kardinolo skry-belę, daro priesaiką likti ištiki-mu Bažnyčiai iki kraujo pralie-jimo. Raudonas kardinolo rūbas turi jam nuolat tą priesaiką pri-minti. Tokią priesaiką buvo pa-daręs Mindszenty, kai 1946 m. vasario 18 d. popiežius Pijus XII suteikė jam kardinolo insig-nijas.

Kardinolas Jozsef Mindszen-ty, buvęs Esztergomo arkivys-kupas ir Vengrijos Primas, mirė Vienoje 1975 m. gegužės 6 d. ketvirtą valandą po operacijos, kuri, gydytojų lūdimui, buvo pilnai pavykusi, tačiau neatlaikė jo išvarginta širdis. Taip baigė gyvenimą vyras, kurio visas gy-venimas buvo nuklotas vien kancija. Ir ne tik fizine. Kalėj-i-mą, kankinimus, badą, šaltį, li-gas galima pakelti, iškęsti. Tą įrodė kardinolas Mindszenty vis-ką pakeldamas tvirtai, vyriš-kai, drąsiai, atsiėmęs į gilų, bėkompromisinių tikėjimą, įsitiki-nimą, kad tiesa yra jo pusėje. Toks jo nusistatymas, šiandien daugelio nesuprantamas, nebuvo joks triumfalizmas ar asmenin-ė puikybė. Jis savo dvasią užgrū-dino ramiai savosios egzistenci-jos apsvaistymu, nuolatiname pokalbyje su Dievu. Kartą vie-nam žurnalistui yra pasakęs: „Asmuo, kurio pusėje yra tie-sa, nejaucia kancijos“.

Visus suskirstė į darbo brigadas. Vieną brigadą sudarė iš vyr. leitenantų, majorų, pulkininkų. Jiems buvo pavesta kasti ir krauti smėlį pagal nustatytą normą, kurią se-nieji nepajėgė išpildyti. Tai reiškė — mažesnis maisto davimas. Po tų karščių teko dirbti dideliame šaltėje. Vieni mirė, kiti buvo nu-žudyti. 1941 m. gale mirtis taip iš-galėjo, kad numirėlius laidojo ma-sinėse kapinėse.

1942 m. pavasarį čekistai gavo įsakymą nušauti 280 belaisvių. Dau-guma jų nušauta kulka į pakaušį. 1943 m. trys ketvirtadai Pabaltijo ka-rininkų buvo nužudyti arba išmi-rė. 1945 m. iš 250 Estijos karininkų dar gyvi liko 25. Po Stalino amnes-tijos ir jo mirties dar 10 estų kari-ninkų galėjo sugrįžti į tėvynę. Ten pripažinta, kad jie buvo neteisti be pagrindo ir jiems buvo išmokama net pensija.

Rašto autorius yra paskelbęs ir kai kurių nužudytųjų vardus. Ne visi sugrįžę berado savo giminių, dalis jų gyvena švedijoje. Susirašė-jimas su jais pavojingas. Tai ir yra avarija iš priežasčių, kodėl estų tremtiniai iki šiolie mažai žinojo apie savo karininkų likimą. A. T.

Fizinės ir dvasinės kancijos

Bet kardinolas Mindszenty iš-kentėjo ne tik fizinės, o dar dau-giau dvasinės kancijos, ir tai iki pat savo mirties. Buvo baisi kancija, kai matė savo tėvynę mindžiojamą išbrovėlių nacių. Buvo kancija, kai jis bejėgūs ste-bėjo savo krašto pajungimą ti-roniškai komunizmo diktatūrai. Kancija buvo matyti, kai Ven-grijos Bažnyčia buvo vedama į Kalvarijos kalną sunaikinimui: vyskupai kalėjime, religinis mo-kymas uždraustas, žmonių pa-maldumas visokiais būdais kliu-domas, pagrindinės ir šventiausios žmogaus teisės mindžioja-mos. Kancija, kai kelių dienų laisvė tarp savo tautos, 1956 m. gale buvo paskandinta krauju-se rusų tankų, triuškinančių laisvės išsiligusius Vengrijos kovotojus. Kancija, kai sukilima nuslopinus, atėjo krašto valdy-ti dar kietesnė komunistinė val-džia, nušlavusi bet kokį laisvės ir demokratijos ženklą, pradė-jusi žiaurią antireliginę akciją. Buvo kancija, kai per 15 metų pasilikko Jungt. Amerikos Val-sdvių ambasadoje, atskirtas nuo pasaulio ir tikinčiųjų tautiečių, amžias naštos slegiamas, nie-ko negalėjo padėti savo Bažny-čiai. Pagaliau pati didžiausia kancija — tremtis ne laisvai pa-sirinkta, bet iš aukšto nuspresta, pareikalavusi iš jo pačios di-džiausios ir sunkiausios aukos. Šiaip savo likimu niekada nesik-skundęs, po pastarojo kryžiaus išdriso savo skausmą viešai pa-reikšti.

Kard. J. Mindszenty baigė sa-vo žemiškąją kelionę ir visas kancijas. Po viso, ką teko išgy-venti, ką patyrė paskutiniiais sa-vo gyvenimo metais, jam nieko neliko, kaip tik laukti savo kan-čių pabaigos. Dažnai kartodavo, kad trokštąs ir laukiąs to mo-mento, kada galės susijungti su savo motina. „Atsiminimuose“ paskutinė mintis yra skirta kaip tik motinos atminčiai. „Labai dažnai pagalvodavau: tik tada, kai ji gulės kape, aš tikrai su-prasiu jos vertę ir neįkainoją malonę, kurią esu per ją ga-vęs. Šiandien jaučiuosi ne tik vargšas, bet ir daug kaltas jos kapei, kurio niekada negalėjau aplankyti, ir kurio, tikriausiai, niekada neteks pamatyti. Mano motina buvo šventoji. Joje ir aplink ją niekada nesu matęs ko nors nederamo, bet visuomet tik

gėrį ir grožį. Esu tikrai ištiki-mas, kad ji yra amžinybėje lai-minga, ir šioje ašarų pakalnėje laukiu tos dienos, kada galėsiu ją pamatyti džiaugsmė“.

Gyvas ir po mirties

Kard. Mindszenty baigė savo kancijas, tačiau jo nepatogi as-menybė dar gyva. Daug kam buvo nepatogus būdamas gy-vas, liks nepatogus ir miręs, nes mirtis nesunaikino jo duotą Lu-diją. Jo iš širdies ištryškę žo-džiai „Atsiminimuose“ daug kam yra nepatogūs ir ne vienas bijo tuos „Atsiminimus“ paimiti į rankas, tarsi karštą geležį.

Suprantama, kad pirmiausiai kard. Mindszenty buvo ir yra nepatogus komunistiniam pa-sauliui, o drange ir tiems, kurie gyvena iliuzijomis ir tikisi Va-karų pasaulį paversti rojumi paprastu ir neskaudžiu Markso - Lenino doktrinos įvedimu so-cialiniams ir ekonominiams klau-simams išspręsti. Mindszenty buvo laisvai ir sąmoningai pa-sirinkęs kankinio kelią. Kaip tik dėl tokio pasirinkimo, jis daug kam buvo ir yra akis graužian-tieji dūmai, ypač tiems, kurie į-sivaizduoja komunizmą jau pa-sikeitusį, švarių rankų, libera-lų, atvirą, netgi atsižvelgiantį į tikinčiųjų poreikius. Kaip tik dėl tokio pasirinkimo ir nusistatymo nenusilenkti neteisymbėi, smurtui, pasipylė ant jo bejėgio ir niekeno neginamo galvos prie-kaistai ir begėdiški kaltinimai: jis yra reakcionierius, fašistas, karo kurstytojas, anachronis-tas, nepajėgias suprasti gyveni-mo realybės, pavydulingai sau-gojęs civilines teises, kurios jam priklausė, kaip Vengrijos Baž-nyčios galvai — Primui.

Kietas, bet lankstus

O tuo tarpu kard. Mindszen-ty buvo gana lankstus. Kai 1945 m. buvo išvyti vokiečiai naciai ir sudaryta nauja antifasistinė valdžia, jis tuo pat pareikšė sutin-ktas bendradarbiauti krašto at-statymui ir viešojo gyvenimo sutvarkymui. Tai matyti iš ko-lektyvinio Vengrijos vyskupų laiško, rašyto 1945 gegužės m. Jame sakoma: „Nors vyriausy-bė yra dar tik laikinė, tačiau ji atstovauja tautai ir garantuo-ja vidaus tvarką. Dėl to ji turi teisės reikalauti respekto ir klu-numo visame, kas nesipriešina Dievo įsakymams“. Jei vėliau kardinolas pakeitė savo nusista-

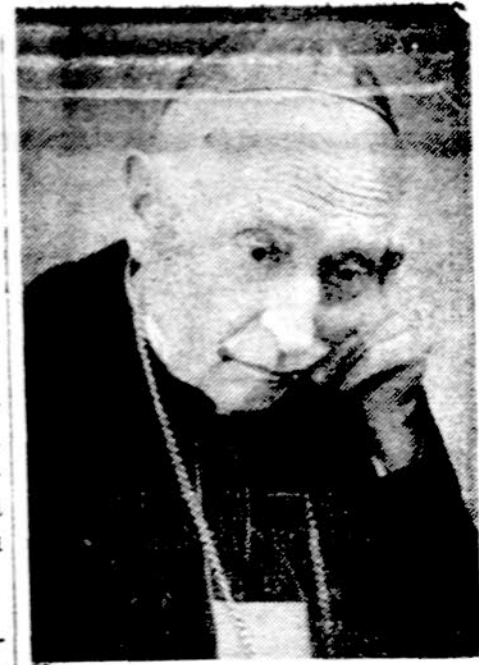
tymą, tai buvo ne dėl jo žaunk-tinio nusiteikimo, o tik dėl to, kad pasikeitė vengrų valdžios sistema, dėl vis didėjančio Baž-nyčios spaudimo, dėl neteisėtų priemonių, kuriomis buvo už-gniaužamos demokratinės insti-tucijos ir žmogaus teisės. Kai Vengrijos neturtingiausias gy-ventojų sluoksnius pateko į baisų skurdą, Mindszenty pamatė tik-rąjį komunizmo veidą, jo valdy-mo priemones. Jam paaiškėjo, kad komunizmas nėra pasikei-tęs, negali keistis, nes jo visa jėga ir galybė remiasi teroru ir prievarta.

Kard. Mindszenty nusistaty-mas komunizmo atžvilgiu buvo ne išankstinis, teoretinis, o tik išdava tiesioginės patirties. Ta-sai kard. Mindszenty „J'accuse“ buvo tiesioginė pasėka tų sąly-gų, kuriose atsidūrė Vengrija, valdoma stalininio komunizmo. Savo „Atsiminimų“ įžangoje, kard. Mindszenty rašo: „Rasau ne tam, kad atverčiau savo kan-cijos ir žaizdas. Visa tai skelbiu viešumai tik tam, kad pasaulis suprastų, kokį likimą rengia ko-munizmas, kad įsitikintų, kaip jis nesiskaito su žmogaus klu-nu. Tad jei aprašysiu savo kry-žius, tebus jis pasauliui primin-mas Vengrijos ir jos Bažnyčios kryžiaus“. Aišku, kad toks ispė-jimas negali patikti tam tikriem politikam, „ištiesios rankos“ diplomatai, kuri nuolat kaisio-ja „taikaus sambūvio“ ranką, ir tiems žurnalistiniams sluoks-niams, į kurių bures pučia vė-jas tik iš kairės.

„Nepatogi“ asmenybė

Kard. Mindszenty buvo ir lie-ka nepatogus taip pat ir Bažny-čios viršūnėms, kurios jau nuo penkiolikos metų pasinėšė „Ost-politik“ kryptimi. Bažnyčios sie-kimas — kaip nors padėti Baž-nyčiai komunistiniuose kraštu-se, yra pilnai suprantamas, ta-čiau ar jis realus: ar tuo bent kiek pagerinta Bažnyčios padė-tis Rytų Europos kraštuose?

Čia ne vieta pakartoti tuos nuomonių skirtumus, kurie su-sidarė tarp šv. Sosto ir kard. Mindszenty dėl jo pasilikimo Amerikos ambasadoje, Vėliau, kai jis apėjo Vengriją, iš abie-jų pusų požiūvis į tą reikalą yra visiškai pateisinamas. Kar-dinolas iki savo mirties buvo įsi-tikinęs, kad Vatikano nuolaidos komunistinei Vengrijai nieko ne-paėdės, nesuvelnins jų geležinių pančių, kuriuose laikoma Ven-grijos Bažnyčia. „Galiu tiek pa-kyti, — pareiškė kardinolas 1972 m. sausio mėn., — kad jau yra praėję septyneri metai nuo

A. a. kardinolas Jozsef Mindszenty Nuotr. Jono Kuprio

pirmųjų kontaktų tarp šv. Sosto ir Vengrijos valdžios, o tačiau per tuos septynis metus nepa-stebėta jokio regimo pagerėjimo komunistinės valdžios režime“. Iš antros pusės, reikia neužmirš-ti, kad Vatikano „Ostpolitik“ nereiškia nuolaidų ateistinei ir marksistinei ideologijai, o tik nori gelbėti, kas dar yra gali-ma, bent esamos aplinkybės.

Kardinolo aukos prasmė

Visa tai turint prieš akis, ga-lima klausti, kokios naudos at-nešė iš kard. Mindszenty pa-reikalauta auką, kokių apčiuo-piamų rezultatų davė jo išvyki-mas iš Vengrijos ir atsiatydini-mas iš Esztergomo arkivys-kupo, o drange ir Vengrijos Baž-nyčios Primo posto? Klausimas yra vietoje, nes po viso to Ven-grijoje viskas liko, kaip anks-čiau. Nepaisant kai kurių val-džios nevais nuolaidų, Bažnyčia ir toliau yra varginama, jos lai-svė vis labiau varžoma. Kokios tad naudos Bažnyčiai davė iš kard. Mindszenty pareikalauta auką?

Lengva būtų į šį klausimą duoti neigiamą, kritišką atsaky-mą. Tačiau tikrasis atsakymas ar tik nebus kitoks. Palikus nuo-šaliai faktų, kartais nesupran-tamų ir keistų, logiką, viena aiš-ku, kad visa tai įeina į kardi-nolo taip atkakliai pabrėžtą Die-vo apvaizdos planą. Tada jo au-ka nelieka bevėrtė. Ji yra apva-inikavimas nepertraukto liu-dijimo ir dėl to išliekamos vė-rės. Tai yra pamoka pasauliui, kuris anksčiau ar vėliau turės suprasti, kas yra tikroji laisvė.

J. V.

— Amerikoje 50% visų mo-kytojų yra kilę iš inteligentų ar ūkininkų šeimų.

Sovietinė tikrovė Vilniuje

VILNIEČIO DIENORAŠTIS

SALOMAS JOSMANAS

Vilnius, 1964 metų rugsėjo 1

Taigi, pradedu savo dienoraštį. Jau seniai ruošiau-si tai padaryti, kai dar mokiausi mokykloje, bet kaž-kaip neprisidavau. Šiandien rugsėjo pirmoji. Nuo šios dienos aš polittechnikos instituto studentas. Ir šią dieną aš skaitau savo jaunystės pradžią. Kokia ji bus, aš nežinau. Kaip susiklostys mano tolimesnis gyveni-mas, aš taip pat nežinau. Argi gali žinoti, kas bus ry-

Salomas Josmanas yra vilnietis rašytojas, prieš kele-tius metus išemigravęs Izraelin, šiuo metu gyvena Va-karų Europoje ir rūpinasis atvykimu į Jungtines Ame-ricos Valstijas. Jau palikęs Lietuvą, Salomas Josmanas parašė rusų kalba knygą (išverstą į anglų kalbą) „Skrydis 256“. Autorius turėjo progos tarnybinius rei-kalais išvažinėti visą Sovietų Sąjungą ir pažinti žmones nuo paprasčiausio darbininko iki privilegijuotųjų ir par-tijos viršininkų. Knygoje, gyvai parašytoje dienoraščio forma; įsiai visa tai ir vaizduoja. Geras knygos trečdalis skirtas Vilniuje autoriaus praleistoms dienoms. Savo vie-nam laiske redakcijai įsiai rašo: „Lietuviškas epizodas tai mano įspūdių apie darbą Lietuvoje, apie įvairių žmonių gyvenimą — darbininkų, studentų, mokslininkų, menininkų, komunistų, demokratų ir nacionalistų. Lie-tuviškas aprašymas užima 1964 - 1971 metų laikotarpį“. Susitarę su autoriumi, jo išgyvenimus Vilniuje lietuv-iškam vertime čia pateikiame ir mūsų skaitytojus.

tojų? Juo labiau, kai gyveni tokioje šaly, kaip Sovietų Sąjunga. Metų man kol kas nedaug — dar nėra aš-tuoniolikos — „Pienburnis“ — pasakysite. Sutinku. Aš dar nieko nemačiau ir iš pagrindų nieko nežinau. O susigaudyti visame baisiai sunku. Kažkada man at-rodė, kad geresnės šalies už Sovietų Sąjungą nėra. Bet dabar, kai susimąstau apie viską, kas vyksta ap-linkui, tiesiog dantis norisi griežti iš pykčio. Beveik trisdešimčiai metų pripiršo liaudišią idealą, kurio var-das žudė ir kurį vertė gerbti ir dievinti mirties baimėje. O dabar? Tas pat Chruščiovas, sukėlęs Staliną į dul-kes, susikūrė sau asmenybės kultą, nei kiek nebloges-nį už Stalino. Tik vadinasi jų „liaudišku“ vardu. Ni-kita Sergejevičius važinėja po kaimus (dar daugiau po užsienius) ir skelbia iš tribunų saldų melą, atskies-tą keiksmazodžiais. Sako, kad Jungtinės Tautos N. Chruščiovas netgi savo batų stalą daužė. Net sunku patikėti. Juk jis vyriausybės galva ir todėl ar gi galėjo leisti sau tokius dalykus...

Na, šė tau. Nespėjau pradėti savo dienoraščio, o jau nuklydau. Juk, rodos, buvau nusprendęs nė žo-džio apie politiką, nė žodžio apie politinius veikėjus nerašyti. Mano dienoraščio herojai bus žmonės — žmonės tos šalies, kurioje ir aš gyvenu. O šių užrašų tikslas papasakoti tiesą.

Aš žinau, kas manęs laukia tuo atveju, jeigu kas sužinos apie šių užrašų egzistavimą. Tiesos negalima sakyti netgi pačiam ašui, ir netgi galvoti apie ją, apie tiesą, uždrausta. — Mes gyvename nuostabioje šaly-je ir visa, kas yra — visa gera ir viskas tiesa, — sako mums. Bet aš rašysiu visą tiesą. Skaudi ji bus, aš ži-nau. Mat neveltui žmonės sako: „geriau skaudi tiesa, negu saldus melas“.

Vilnius, 1964 metų spalį

Šiandien man 18 metų. Pagal sovietinius įstaty-mus, aš jau pilnametis ir turiu balsavimo teisę. Tu-riau galvoje balso teise rinkimuose, kai atvyks agita-toriai pakviesti mane į rinkiminę apylinkę, o jeigu neisi — tai atvyks milicija ir nuvilks tave į milicijos

apylinkę. Taigi nuo šios dienos įsigijau balsą. Deja, tik kalbėti čia negalima. Balso Sovietuose reikia tik tam, kad kartais reikia pasakyti įvairius žodžius, gi-rančius sovietinius įstatymus. Ir netgi gali dainuoti mylimas Iljičiaus dainas

O jeigu aš nenorėsiu tarti palankių režimui žo-džių, jeigu nenorėsiu dainuoti mėgiamų Iljičiaus dai-nų, o norėsiu sakyti viską, ką galvoju, kas tada?

Tada laikyk užčiaupęs burną, ypač jei esi netoli milicininko, stovinčio gatvėje, nepažvelk į jo atšiaurią veidą. Bet aš žmogus, iš manęs negalima atimti balso.

— Galima, — juokiasi milicininkas, — „kalėjime tave, šunytį, supūdydime, liežuvį ištrauksime arba su-šaudysime cha - cha - cha“...

— Kelt! — Girdžiu komandą. Ne. Tai ne milici-ninkas — tai Kaziukas — vyr. krovėjas — mano tiesio-ginis viršininkas.

— Ko sėdi? — rėkia Kaziukas, — kas už tave dirbs? Aš ar jis? Kaziukas rodo į Lenino portretą. Portretas kabo ant sienos. Visa siena apstatyta dėžė-mis, ir matosi tiktai galinga Lenino plikė.

— Kaziukai, dabar pietų metas, — sakau aš.

— Paėdiei ir prie darbo. Na, pastatysim komu-nizmą, — pritaria Kaziukas, užsiversdamas ant pečių sunkų purviną maišą.

Aš dirbu sandėlyje. Krovėju. Mano darbo vieta vadinasi žaislų fabriku. Mane įdarbino krovėju. Iš karto. Krovėjais žydus priima su džiaugsmu, noriai. Kaip gi? Nedaug tokių — žydų — krovėjų. O aš kro-vėjas — žydas, man tas patinka.

— Kodėl visi žydai ne krovėjai? — klausia Ka-ziukas. — Kodėl žydai vis inžinieriai, gydytojai ir spe-cialantai?

— Nežinau, Kaziuk, atsakau. Aš krovėjas.

— Tu ne žydas, — nori man įtikti Kaziukas. — Tu geras. Tik gaila kad žydų kilmės.

Kaziukas irgi geras. Tik gaila, kad beprotis. Jis netgi tokį pažymėjimą turi. Ten taip ir parašyta: „Pažymima, kad Kaziukas beprotis“. Pokštas? Ne tei-sybė. (Bus daugiau)

Detroito įvyko abiturientų balius Kartą pavasarį. Matyti Laimutis Savickas, Linas Vėlavicius, Darius Mėčiūnas, Antanas Paškus, Darius Vyšniauskas, Vytas Petrulis, Kęstutis Savickas, Robertas Kraniuskas. Nuotr. J. Urbono

DETROITO ŽINIOS

(Atkelta iš 2 pusl.)

mijos dalyviams pristatė J. Mikaila, pažymėdamas kad kun. St. Yla į kunigus išventintas prieš 35 metus. J. Mikaila padarė kai kuriuos sugretinimus Ylos su Valančium. Vysk. Valančius rašė knygas, švietė liaudį, Yla rašo knygas jaunimui, inteligentams. Valančius parašė Zemaičių vyskupystę. Yla parašė Šiluvą žemaičių istorijoje. Valančius rašė maldaknyges lietuviams, Yla rašė maldaknyges inteligentams. Valančius perteikė kantičias, idėjo daug lietuviškų giesmių, Yla taip pat rašo naujas giesmes, maldas, kurios yra artimos lietuvių širdžiai.

Prof. kun. St. Ylos paskaita buvo ilga, truko ilgai kaip valandą, tačiau visi klausėsi su dideliu dėmesiu iki pat pabaigos. Tai buvo reto įdomumo paskaita, kurioje niekas nenuobodžiavo.

Prelegentas kalbėjo apie Valančių ne tik kaip apie vyskupą, bet palietė ir visą jo labai šakotą veiklą: istorikas, beletristas ir rašytojas, tautosakininkas, parapiščių mokyklų ir masinių liaudies suaugusių švietimo organizatorių, slaptosios lietuvių spaudos dos pradinių ir pirmųjų knygnešų tinklo kūrėjas, religinių veiklų ir vadovėlių autorius, psalmių vertėjas, giesmyno, kantičų taisytojas, blaivybės dr-os steigėjas, krašto blaivintojas. Be to, jį pristatė kaip rusų graždan kos sužlugdytoją, pasižymėjus aktyvia rezistencija prieš bažnyčios uždarymą, inspiratorius ir netgi dviejų rezistencinių brošiūrų autorius. O kaip dvasininkas, buvo gimnazijų kapelionas, Vilniaus didžiosios seminarijos profesorius, adjunktas, Petrapilio dvasinės akademijos profesorius, Varinių kunigų seminarijos rektorius ir Zemaičių vyskupas ordinaras, valdytojas.

Visą tą šakotą Valančiaus veiklą prelegentas nušvietė įdomiai, detalčiai ir klausytojus vaizdžiai nukėlė į anuos laikus.

Taip pat Yla pranešė, kad yra sumanymas ir net kai kas daroma, kad vysk. Valančius būtų pripažintas šventuoju. Suminėjo vieną istoriką, kuris ruošiasi padidinti Valančiaus benedifikacijos reikala.

Idomiai Yla savo paskaitoje klausytojus pavedžiojo po vysk. Valančiaus rūmus ir pravedė su juo keletą pasikalbėjimų.

Meninę dalį pravedė Taura Zaranckaitė, pradėdama Bernardo Brazdžio žodžiais: "Ilgą naktį vergijai kalėjus, ne kaip vergas šiandien pasirodė, bet kaip laisvės pavaros vėjas."

DETROIT, MICH.

PETRAS PUTRIS

Dabo — Dekoravimas — Taiso Kambarius Verandas — Garažus Įdėda "Plaster Board" Visų rūšių grindų ir sienų plytelės

3502 Maplewood, Livonia, Mich. 48152 Tel. 478-6779

Gražiojo žodžio programą atliko Karolis Baly, vaizdžiai pravedė ištirauką iš Valančiaus "Pa langos Juzė" ir padeklamavo Valančiaus eilėraščių "Palik sveika, mylimoji".

Moterų vokalinis ansamblis, vad. muz. St. Slizio, nors neseniai dainavo birutėčių minėjime, vėl žavėjo klausytojus naujomis dainomis arba tiksliau nauja programa. Dainavo Algio Bražinsko "Atsiremkim pečiai į berželį", ansamblio vadovo St. Slizio harmonizuotą liaudies dainą "Aš tuonnytis", Algimanto Raudonikio "Gimtinės beržai" ir su ypatingu pasisekimu dainavo Broniaus Budriūno kontatos "Lietuvos šviesos keliu" IV-tąją dalį "Laisvės Vasariu". Ši kontatos dalis buvo dedikuota Valančiui,

VI. Selenis

KANADOS ŽINIOS

Toronto Ont.

ŽURNALISTŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvių žurnalistų sąjungos Toronto sk. susirinkimas įvyko Lietuvių Namų pensininkų sveikatinėje gegužės 6 d.

Susirinkimui pirmininkavo sk. pirm. J. Karka, sekretoriauti pakviestas Sigitas Pranckūnas.

Pirmininkas Jonas Karka padarė smulkų pranešimą iš ligoslinės veiklos ir nurodė gaires į tai, kas užsibrėžta veikti ateity.

Prieš Vasario 16 šventę buvo parašyta ir išsiuntinėta komunikata draugingų etninių grupių spaudai ir torontiešiams anglų kalba laikraščiams — "Star" ir "Sun". Kai kurie laikraščiai komunikatais pasinaudojo, paskelbdami juos savo skiltyse. Šia proga skyr. pirm. J. Karka atsiėmė susirinkusiųjų, kaip ir kokiems terminais privalėtų būti perrenkama skyriaus valdyba. Nutarta valdybos sudėti perkeiti kas treji metai, tačiau ne visą šį kartą, tik kasmet perrenkant po vieną valdybos narį.

Toronto sk. v-ba susideda iš trijų asmenų: pirmininko, sekretoriaus ir išdinkio. Šiems metams baigiantis (apie N. Metus), būsiąs suauktas vėl susirinkimas ir bus perrenkamas vienas v-bos narys. Nutarta rudenį suruošti laikraštinių vadovų "Žurnalistiką" visuomenės pristatymą. Su šia knyga visuomenę supažindinsias A. Gurevičius. Taip pat pasiryžta pravesti Toronte intensyvesnį šios knygos platinimą. Nutarta pasiųsti praveisti platinimą ypach jaunimo tarpe.

Prieš įvykstant tarpvalstybiniam "detentės" susirinkimui, nutarta kreiptis raštu į Kanados užs. reik. ministerį, kad nebūtų pripažintas raudonųjų nelegalus Lietuvos užgrobinimas ir smurtiška jos okupacija.

Apie skyriaus piniginių stovį padarė pranešimą išd. J. Vaičiūnas.

kaip ryškiausiai to laikotarpio liaudies švietėjui. Dar vieną dainą ansamblis padainavo busi.

Danutė Petronienė irgi buvo užpildyta turtiną Valančiaus raštų spaudos paroda, kuriai eksponatus paskolino "Draugo" redaktoriaus Broniaus Kviklys. Paroda gražiai sutvarkė Algirdas Vaitiekaitis, jam talkininkavo Jurgis Baublys, Algimantas Gilvydis ir Antanas Norus.

Šio minėjimo iniciatorių Antanas Muteikis, Kultūros klubo primininkas. Jo iniciatyva buvo sukvietas organizacijų atstovų susirinkimas, kuriame buvo sudarytas šio minėjimo komitetas. Kad minėjimas pasisekė, ir yra to komiteto nuopelnas.

VI. Selenis

Hartford, Conn.

DAR APIE MOTERŲ CHORO KONCERTĄ

Gegužės 5 d. "Drauge", 4 psl., įsibrovė netikslumų. Turi būti: Moterų choro vedėjos Zitės Dapkienės koncerto antrojo daly buvo tik jos idėja, deklamacijoms ar skaitymams prieš dainas jos sukurti žodžiai ir kombinacija — choristų sustatymas.

Dainos — autorių, o suknios, manieros ir kita — tai kiekvienos choristės individualus dalykas.

Jonas Bernotas

— Japonijos sostinėje Tokio, zoologijos sodas kas metai 2 mėnesius visai uždarymas. Žvėrys, gyvuliai ir paukščiai, žmonių išvarginti, nusilpę reikalingi poilsio. Tik beždžionės gorilos jaučiasi mažiau pavargusios.

DOVANOS IŠ "DRAUGO"

Dovanų rinkinys "Draugo" administracijoje kas savaitę didėja. Dabar galima gauti dovanų gimnams ir pažintiems visokioms progoms.

J. Budrys atvežė gražiai papuoštą lietuviškų lėlių, J. Vizgirda ir L. Montimas atsuntė rankdarbių, Z. Dapkienė paliko rinkinį keramikos darbų.

Atvykite į "Draugą", 4545 W. 63 St. Chicago, Ill. 60629.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

LAIŠKAI DRAUGUI

DIREKIME, KAD IR PASIMUSDAMI

Paskendę kasdienybėje, nē nepastebėjome kai prabėgo 30 metų nuo karo pabaigos, kai mūsų gyvenimas pakibo ant klastuko. Kėlėme sparnus į užjūrius, apsisistoję dairėmės darbo, kūrėme klubus, organizavomės ir vis žadėjome neužmiršti tėvynės ir ten likusiųjų mūsų.

Tačiau laikas padarė savo. Ne visi pajėgėm pažadą ištesėti. Apsnūdome. Pažadino mus ir stipriai sukrėtė Kudirka, Bražinskai ir štai neseniai Bill Anderson, kuriam numatoma suruošti pagerbimą Chicagoje, įteikti atžymėjimą ir po to gal vėl prisūsti iki vėl kas pažadins.

Bal. 24 d., "Drauge" tilpo P. Burneikio laiškas su pasiūlymu surengti genocido parodą Washington, kur ją galėtų aplankyti ir valdžios žmonės. O kas irgi labai svarbu, tai reikėtų perspausdinti ir išplatinti knygutę, kuri buvo paruošta genocido parodai Chicagoje — Know Your Enemy Communism. Toje knygutėje yra tuometinio kongresmano Gerald Fordo kalba. Ją būtų svarbu priminti dabar, kai šios kalbos autorius yra JAV prezidentas.

Praleisti šią progą būtų nusikaltimas prieš tautą, bešaukiančią — laisvės! Gegužės 1 d. "Drauge" P. Lottie Giedraitis ragino mūsų veiksmus tą reikalingai skubiai apsvastyti. O ką veiksniai į tai atsakė? Na gi tykla. Štai Alta turėjo konferenciją, bet pasirodė taip pat nieko neužsiminė to reikalui. Buvo svarstoma kiti reikalai, išleido biuletinį, bet nieko nepasakė dėl šių pasiūlymų.

Reikia pinigų. Išlaisdos didelės, bet pinigų visuomet surandama. Susiras ir šiam reikalui. Visuomenė parems, kai matys jog rimtai dirbama. Tad, mieli veiksniai, pasisakykite — laukiame. Atsidarysime savo kišenes, tik dirbkite, nors ir pasimūdam, tik jau nebesūduriukite.

Agota Šuopienė

VANDUO BUTELIUOSE

Vidurvakariuose pagonais pardavimas šaltinių vandens buteliuose, kai spauda pradėjo rašyti apie paprastam vandenį esančias priemaisias, galinčias būti vėžio priežastimi.

GALI PABRANGTI PIENAS

Vyksta derybos su pieninių darbininkais ir pieno išvežtoja. Numatomas jų atlyginimo pakėlimas, kas pieno kainą Chicagoje gali padidinti apie 2 ct. už galioną.

Kazio Barausko

18 Draugo RIMTIES VALANDELES parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje

PRISIKĖLIMO ŽMONES

A. a. kun. Kazimieras Barauskas po kasė kėlis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyrė. Jo atminimui kun. P. Patlabos rūpesčiu Aloyzas Barauskas atrinko aktualiausius. V. Bagdanavičius, laidojant vėlionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas vėlionio taip nedomino kaip religinio. Jis juos rėdavo labai atsidėjęs ir giliai susikauptas".

Knygos išleidimas sutampa su jo 70 m. gimimo ir 45 m. kunigystės sukaktimi. Kaina \$4.00. Gaunama "Drauge", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629 (Persiuntimas 25 centai, ir Illinois gyventojai pridėda 20 centų mokesčių)

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Isnuom. 4 kamb. butas 3-me aukšte iš priekio. 2 gariniai pečiai apšild. Suaukusiemis. Jokių gyvulių. Bridgeporte, arti bažn. 376 3951

ISNUOMOJAMAS 4 kambaryų butas Brighton Parke. Telef. — LA 3-7153

MISCELANEOUS

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plaukams ir vaškuojams
visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

Ivairių prekių pasirinkimas, motociklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60606
Tel. WA 5-2137, 254-3320
V. Valantinas

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos
Radial
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486
Tel. VI 7-3447

SUBURBAN TUCKPOINTING
REMONTUOJAME MŪRĄ
NEMOKAMAI APSKAITUOJAME
Skambinti 776-0398
HARRY ZILINSKI, savininkas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greičiau, žinomiau ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

NAMŲ APSILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai švalau, taip pat alyvinu pėdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šiltnamius. Kreiptis —

A. BANYNS — 447-8806

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Gery prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. — WA 5-2787

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5990

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave. 778-2233

BUD'S REALTY

NAMŲ PIRKIMAS BEI
PARDAVIMAS
Butų Nuomavimas
BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
Telef. — 254 5551

A. VILIMAS

MOVING
Apraustas perkraustymas
Ivairių atstamų
823 WEST 34th PLACE
Tel. — FRONTIER 6-1882

Perskaite "Draugą", duokite
kitiems pasiskaityti

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gali skelbtis kainos visiemis priimamos.

MISCELANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apraustą nuo ugnies ir automobilio po

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprausta.
TELEF. — WA 5-8063

CEMENTO IR MŪRO KONTRAKTORIUS

Atliekame naujus ir senus cemento ir mūro darbus. Pamatus, šiluminės, cementinės laiptus. Pirmąjame kaminate, uždiriname arba įmūriname langus, pirmąjame laiptų šonus.
Turime leidimus daryti miesto šiluminius.

K. CESNAUSKAS CONSTRUCTION
Tel. — HE 6-2812
Skambinti po 3 val. popiet

REAL ESTATE

Executive Home — Tri-level
— 7 kamb. 3 mieg., 2 1/2 vonios. Modernus; ištiesiems metams gyventi. Oro vėsinimas. Arti ežero. Michiana, Mich., 60 mylių nuo Chicago. Skambinti vakarais
Tel. — (616) 469-1382

RIDGE TERRACE APTS.

Fireplace Dishwasher
Large ultra-designed
AWARD KITCHEN

Bus and train in front of bldg.
Master 1 and 2 bedrm.

W/dressing closet, paneled liv. rm., fully eqpt. drpy rods, dishwasher, disposal, oven & range, refrig. All rooms exceptionally large. Heat included.
\$210 — \$240 per mon.

10306 Ridgeland avail. now.
TEL. 424-7937

DABAR GERIAUSIAS LAIKAS

PIRKTI

2% akro kampas tinka bet kokiui biizniui \$12,000.00.
2 sklypai ant kalno ažuolyne po \$10,000.00.
\$4,500.00 už akrą dirbamos arba miško, labai gera vieta.
2-ju butų mieste \$400.00 pajamų į mėnesį \$33,000.00.
3 mūro namai po 4 butus, 8 metų po \$65,000.00.

ABROMAITIS R. E.

1005 Porter Street
LEWISTON, ILLINOIS
312-257-6675

Namai-vienybė ir ateitis

1 1/2 aukšto namas, 2 butai, vienas dalinai nebaigtas. Už Marquette Pk. arti Pulaski. 3 p. skydas. \$22,500.
Pukus, 3 kamb., 15 metų mūras. Arti mūsų ofiso. \$24,800.
3 butų puošnus mūras ir 3 auto mūr. garažas. Naujas gazu šildymas. Geriausia vieta Marquette Pk. \$40,700.
2 aukšto mūras puikūs 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam bėsimente. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mūsų. \$26,500.
Platus ir pigus lotas su garažu. Arti Maria High School.
Grazi 7 kamb. mūro rezidencija. Pušim šiluminis šildymas. 2 auto garažas. Elektrinės dury. Arti parko. \$28,000.
Puikūs mūras, 3 butai ir maisto krautuvė su inventoriu. Šalia tūšias lotas. 2 auto mūrinis garažas. Brighton Pk. Šeimos nelaimė verčia parduoti viską už \$26,750.
3 butų modernus 20 metų mūras. Gazu šildymas. Garažas. Prie vienuolyno. \$27,500.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

Mūr. bungalow, 43 p. skydas, central. šildymas. Whipple ir 63-dia. Nebrangus.
2 butai po 4 1/2 kamb. 17 metų. 30 p. skydas. Central. šildymas. Kiekv. butui atskiras. Tik \$43,000.
Mūr. 4 butai — 2 po 4 kamb. 2 po 3 kamb. ir 2 kamb. skyde. 2 auto garažas. Central. šildymas. Geros pajamos. Gera vieta gyventi.
10 butų mūr. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kamb.

ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St.
436-7878

HELP WANTED MOTERYS

NIGHT HOSTESSES

— Experienced if possible —
Excellent fringe benefits.
Hours 3:00 P.M. to 11:00 P.M.

BRIDGET'S RESTAURANT

Touhy & Mannheim Rds.
Des Plaines, Illinois
Tel. — 296-8866

DEPENDABLE WOMAN NEEDED
5 day week. Go. 4 small children. General housework. For doctor's family in Glenview, Ill. Salary open. Own transportation preferred. English necessary.

WRITE c/o AF BOX 1016
225 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO, ILLINOIS 60606

Jewelry Or A Party Plan

Investigate CELEBRITY and their low prices for any great Hostess. Excellent chance to earn extra money.

Tel. (312) 597-9184

VYRAI IR MOTERYS

COOKS WANTED

— Experienced if possible —
Excellent fringe benefits.
Hours 3:00 P.M. to 11:00 P.M.

BRIDGET'S RESTAURANT

Touhy & Mannheim Rds.
Des Plaines, Illinois
Tel. — 296-8866

PARDAVIMAI

CHIPS! CHIPS! CHIPS!

Ar ruošiatės piknikui ar kitai pramogai? Ar jums reikalingi "chips" bilietėliai, kurių negaunate? Mes turime pagaminti bilietėlius 1x1", 1 knygutę (3x10") turi 50 puslapių, 1 puslapį 30 bilietėlių: 1500 gabalų po 10 ct, bilietėliai tik 1 dol. Minimum užsakymas 10 knygučių \$10.00, plus \$1.20 už paštą, persiuntimą ir takus už kiekv. 10 knygučių. Suskaičiokite užsakymą šiuo adr.: Pavo Ind. and Sales, P. O. Box 71, Brookfield, Ill. 60512, tel. 485-7896. Užsakykite dabar, kol jų turime pakankamai.

ISIGYKITE DABAR

Maža lietuviška dovana

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai dienei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po \$1.50, (reikia pridėti 8 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

REAL ESTATE

April. 71-os ir California parduodamas 2-ju butų medinis namas apkalta baltu aluminu. Skambinti po 2 val. popiet tel. 776-5794

Worth — Savininkas parduoda liuksučių 4 butų namą. Rinktinė vietoje. Tik \$85,500. Skambinti telef. 361-4353

77th & KEDZIE AVE.

Two 12-flat and one 9-flat de luxe buildings.

Financing available.

CALL OWEN — HE 6-2444

M. A. SIMKUS

REAL ESTATE. NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4239 S. Maplewood, tel. 254-7450
Talp pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI FILIETIŠKES PRASYMAI ir kitoki

MŪSŲ KOLONIJOSE

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1975 m. gegužės 15 d.

5

Clevelando Grandinės jaunieji šokėjai atlieka programą Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos 25 m. sukakties minėjime.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

MOKSLO METUS BAIGIANT

Pavasariui sukinėjantis po laukus, ir žmogui atelina noras išeiti į saulę, paklaidžioti po žaliuojančias platybes ir pasidžiaugti pirmaisiais žiedais. Dėl tų žmogiškų norų mokyklos darbas nebėra našus, nes visų akys žiūri pro langą, o mintys vis nuklysta į žydinčias lankas. Tai ženklas, kad artėja vasaros atostogos, kurių laukia mokiniai, jų tėvai ir mokytojai. Dėl to lūkesčio trumpėja mokslo metai ir ilgesja vasaros atostogos, kurios šiemet prasideda apie gegužės mėnesio vidurį.

Tėvų poilsis ir pareiga vaikams

Mokyklas išlaiko ir vaikus į jas vežioja tėvai. Mokslo metu nėra laisvų šeštadienių vaikams ir tėvams, ypač tiems, kurių keli vaikai lanko litanistines mokyklas. Todėl ir tėvai nori, kad vasaros atostogos greičiau ateitų ir šešta dieniai tik jiems priklausytų. Noras suprantamas, o poilsis tikrai užsitarnautas. Belieka ieškoti gražaus gamtos kampelio su ežeru ar upeliu ir džiaugtis saulėtai šeštadieniais.

Tačiau rūpestingiesiems tėvams turės atsirasti noras dažniau namie ar prie ežerėlio su vaikais intymiau pabendrauti, nuolatinius lietuviškus pokalbius ištęsti, kad vaikams būtų proga ir savo lietuvišką žodyną pagausinti, ir tarimą pataisyti, ir liežuvelį pamokslinti. Lietuviška knyga ir laikraščiai turėtų būti visada po ranka tėvams ir vaikams. Atsimintina, kad vaikai gerai lietuviškai kalba, skaito ir rašo, tu tėvų, kurie sugeba savo vaikus priversti namie su visais lietuviškai kalbėti, lietuviškas laikraščius ir knygas skaityti. Litanistinė mokykla, nors ji ir idealiausia būtu, per pusketvirtos valandos per savaitę lietuvių kalbos neišmokys. Juk ir tu savaitę, tikriausiai šeštadienį, per metus turi tik 25 ar 28. Paskaičiuokite, kiek daug dienų ir valandų vaikai mokomi amerikiečių mokyklose angliškai. Kad bent iš dalies atsvertų tą mokyklinį angliškumo sunkų svorį, tėvai turėtų griežti visų priemonių, kokių tik išmano, kad vaikai šeimoje daugiau gautų lietuviškumo, ypač lietuvių kalbos. Atostogų metu, kada vaikai neina į anglišką mokyklą, tėvams geriausia proga juos pamankštinti. Tai didelė ir garbinga tėvų pareiga, kurios nė vienas tėvui ar motinai net atostogaujant nereikėtų atsisakyti ar jos sumažinti. Lietuviui atsimintina, kad įpėdinis tik tada bus tavo, kai jis kalbės tavo kalba. Jei vaikai lietuviškai nebekalbės, jie tau ir kitoms bus tik amerikoniukai.

Mokytojų atostogos

Tai nebus tik poilsis, bet ir atsinaujinimas. Ypač jauniems mokytojams, nebaigusiems aukštųjų liuanistikos mokslų, tas atsinaujinimas yra svarbus ir labai reikalingas. Perskaityti keletą gerų lietuvių kalba parašytų knygų, įsigilinti ir pakartoti linksmų vartojimą, sudurtinių (sudėtinų) veiksmažodžių laikus, dalyvių vartojimą. Labai svarbu peržvelgti ir įsigilinti į dviskiemenių daiktavardžių skirstymą į keturias kirčiuotes, kurios ne tik mokiniui, bet ir mokytojų dažnai painiojamos.

Jei kur rengiami mokytojų kursai, jaunieji mokytojai būtinai privalo juose dalyvauti. Sėsniesiems mokytojams tik patartina ten būti. Būtų gera, kad mokytojų kursų rengėjai daugiau kreiptų dėmesį ir net programą taikytų į jaunuosius, Lietuvoje mokslo metus baigiančius. Taip pat būtų pravartu mokytojų kursuose gerai padiskutuoti mokyklos lietuviškumo reikalą. Jaunieji mokytojai, mokslus eję amerikinėse mokyklose, nori, kad ir liuanistinė mokykla būtų tokia pat. Ar tai gerai, reikėtų atsargiai pasvarstyti. Atsimintina, kad amerikinė mokykla yra atmetusi auklėjamąjį momentą, be kurio liuanistinė mokykla būtų praradusi priemonę lietuviškumui įdiegti ir įtvirtinti. Amerikinės mokyklos ir drausmė kritusi, o juk mes norime išauginti lietuviškus drausmingus ir tvarkingus. Amerikinės mokyklos mokytojo autoritetas mokinių akyse yra labai žemas. Pagal lietuvių tradicijas, mokytojas yra mokinių, tėvų ir visuomenės požiūriu gerbiamas asmuo.

Svarstydami šį lietuviškumo klausimą, surastume, kas reikėtų priimti iš amerikinės mokyklos, kas iš senosios lietuvių mokyklos palikti, kas pakęsti ir t.t. Visas tai duotų mūsų liuanistinei mokyklai naują ir geresnį "apdarą" ir jaunam liuanistui mokytojų mokyklinę direktivą.

Pagalba jaunimui

Šiuo metu mes ne tik didžiujamės savo paaugliais ir jaunimu, kalbančiais lietuviškai, bet juos patinkame ir per daug keliamė ir aukštynes. Mano galva, tai negerai. Verčiau juos gerbkime ir mylėkime, kaip gerus vaikus, ir globokime, ypač atostogų metu: padėkime jiems mokyti kalbą, pratinkime skaityti lietuviškas knygas ir laikraščius, mažiesiems užsakykime EGLUTĘ, dovanokime knygų, pratinkime ir lietuviškas pamaldas, vakarelius, kurse, siųskime vasarą lietuvių stovyklas, raginkime dainuoti choruose, dalyvauti tautinių šokių rateliuose. Savo vaikus įrašykime į lietuviškas organizacijas. Tai padaryti ne vien tėvų pareiga, bet kaimynų ir draugų. Pagaliau visų lietuvių pareiga padėti mūsų priaugančiam kartai, kad ji išliktų lietuviška.

M. Stonys

Kovai su vėžiu lėšoms suteikti rušiamos dviračių lenktynės gegužės 18 d. Informacijų tuo reikalu daugiau teikia American Cancer Society, tel. 372-0471, ext. 75.

Omaha, Nebr.

IDOMI PAVASARINĖ PARODA

Omahos lietuvių moterų klubas balandžio 27 d. šv. Antano parapijos salėje surengė pavasarinę madų parodą.

Artėjant pavasariui, ne tik gamta pradeda rodyti atbūdančius gyvybės ženklus, bet ir organizacijos, prieš prasidedant sezonui, smarkiai sujuda. Ir mūsų moterys savo paskutiniame susirinkime, po ilgų ir karštų diskusijų, nutarė surengti šią parodą, kuri pasisekė. Panašią veiklą apjungia ir mišrių šeimų moteris, neleidžianti joms galutinai atitrūkti nuo lietuviško kaimieno. O paroda leidžia pasidžiaugti mūsų moterų sugebėjimais, darbštumu ir geru skoniu. Ir tai yra savotiška lietuviybės "propaganda", nes čia nereikalingas mūsų kalbos žinojimas ar koks specialus išsilavinimas.

Kai Elena Blandytė atidare savo iš Chicago atsivežtą kraštinę skrynį, mano amerikietės viešnios negalėjo atsistebėti jos turtingu ir elegantišku rūbų gausumu. Jai nenusileido ir vietinės ponios savo sukurtais ir pasiūtais rūbais. Pranešė Adamonienė, net išaudė puošnių medžiagų demonstruojamiems rūbams.

Modeliavo viešnia iš Chicago Elena Blandytė, Ramutė Arlenė, Lily ir Lisa Estes, Nina Grigaitė, Zita Grigaitienė, Rūta Jaudėgytė, Elena Misiūnienė, Albina Pocevičienė, Jūlytė Pocevičiūtė, Irena Pratičienė, Judy ir Vida Pratičienės, Katryna Rūkienė, Angelica Sičiūnaitė, Virginija Sičiūnienė.

Vyrai: Larry Estes, Konradas Kartanas, Rick Sulskis. Rūbus siuvo: Pr. Adamonienė, Lily Estes, Zita Grigaitienė, Valerija Jaudėgytė, Julija Navakienė, Albina Uocevičienė, Dana Pratičienė, Katryna Rūkienė, Virginija Sičiūnienė. Kiekviena modeliuojamą rūbą ir modeliuotoją taikliai žodeliu apibūdino pranešėja Dana Sulskienė. Prie visų akį žavinčių grožybių mus maloniai pradžugino E. Blandytė, įpindama dvi dainas tarp visų kitų malonumų. Gaila, kad tai buvo taip "skūpiiai".

Paroda užbaigta kavute ir jėjimo dovanomis. Kavutei skanumynus iškepė mūsų ponios. Jos taip pat išpuosė stalus ir patarnavo. Visų neįmanoma išvardinti, bet kiekviena darbščioji bitelė prisidėjo prie pasisekimo. Užtikrintam pasisekimui reikalinga visos sujungtos jėgos, ką mūsų moterys ir parodė.

Ši valdyba daro viską, kad moterys neužsūstų. Jos surengė prieškalėdinį susibuvimą, kuriame dalyvavo narės ir jų vyrai. Užgavėnių proga pavaisino skaniais blynais, dabar surengė šią parodą. Bet palieka atviras kelias veikimui ir toms, kurios ateis po jų.

Dabartinę Omahos lietuvių moterų klubo valdybą sudaro: pirmininkė Dana Sulskienė, jos pavaduotojos Kristina Kartanienė ir Valerija Jaudėgytė, sekretorė Roma Arlenė, kasininkė Virginija Sičiūnienė.

Elzė Petrikonienė

St. Petersburg, Fla.

BALFO IŠVYKA

St. Petersburgo Balfio 143 sk. surengė viešą išvyką į gamtą, prie atviros jūros De Soto park. Dalyvavo Balfio darbuotojų - rėmėjų, prijauniančių ir plati Petersburgo lietuvių visuomenė. Piknikas įvyko gegužės 4 d. Balfio išvykai įnešė daug orumo atvažiuojant atostogoms iš Chicago kaim. Česlovas Auglys ir kun. Fabijonas Kirelis. Taip pat R. Kalantos šaulių kuopos vicepir. Antanas Bacevičius, Miramara motelio savininkas.

NAUJA VALDYBA

Balfio 143 skyr. valdybos pirmininkas J. Valauskas, sekr. V. Kleivienė, išd. O. Galvydienė. Rev. kom. pirm. V. Baranauskas, sekr. N. Navickienė. x ST. Petersburg, Fla.

LITERATŪROS VAKARAS ST. PETERSBURGE

Tai jau trečias kultūrinis renginys šiais metais pas mus. Po gražių Lietuvių Bendruomenės surengtų dviejų minėjimų (M. K. Ciurlionio su dail. A. Rūkstės paskaita ir vysk. M. Valančiaus su p. Prekerio paskaita) 1975.V. 3. Lietuvių klubas sukvietė savo narius ir gausius svečius pasigėrėti dailiuoju žodžiu, daina ir menišku šokių.

Po vakariinės, surengtos Staupienės ir jos talkininkų pastangomis, klubo pirmininkas pradėjo meno vakarą, pasidžiaugdamas, kad sena jo svajonė šįandien įvyksta. Vakariui pravesti pakvietė p. Prekerį, kuris su A. Karniene daugiausia ir prisidėjo prie vakaro suorganizavimo. Su giliu įsijautimu padėklamavo B. Brazdžionio "Per pasaulį keliaujant žmogus". Paskui ėjo A. Karnienės ekspresyviniai ir subtiliai perteikta J. Aisčio "Keliavimas". Komiko gabumų beturįs K. Gimžauskas su šelmiška humoro palinksmo R. Spalio "Paskaita".

Kita mūsų humoristė Zėlbienė nukėlė mus į senovinį kaimą su K. Binkio "Tamošiaus Bekepurio" pirslybomis. Liaudiškas auditoriaus šaipokiškumas vyresniuosius itin gerai nuteikė. A. Mateika irgi geba gražiai skaityti. Tai buvo P. Babicko "Apie nedainuotas kojas". Giliau susimąstė klausydami itin stilingai

A. Karnienės perteikto V. Zilinskaitės "Kodėl šypsosi stinkai".

P. Rūkstienės moterų ansamblis sklandžiai padainavo: "Tėviškele", "Kai saulutė" ir "Lineliai" ir Veneciją primenančios dekoracijos fone gondoloje - švelniai klausytojų ausį glostė Offenbacho "Barcarole". Lietuvos pasilgimą sukėlė Prekerio padėklamuota Gaidžiūno "Mano 1001 naktis". Maloni staigmena buvo du meniniai šokiai - Tango ir Rumba - labai stilingai atlikti V. Jakušovo su šokių mokytoja G. Miller. Galiausiai plataus sceninio išsiūbavimo nuotaika Prekerio atliktas Putino "Vestuvių muzikantas" gražiai apkepųrejo šitą šaunų renginį. Galop ėjo bendri šokiai, kur protarpiais vikrieji mūsų solistai dar pradžugino visus savo šokiais. Programos dalyvės ir dalyviai buvo apdovanoti Račinskienės dovanotomis gėlėmis. Vakare dalyvavo apie 200 žmonių. V. K.

LIBIJOS MINISTERIS PIRMININKAS VATIKANE

Popiežius Paulius VI privočioje audiencijoje priėmė Libijos Arabų Respublikos ministrą pirmininką Jalloud. Sveikindamas aukštąjį svečią ir priminęs jo ankstyvesnį vizitą Vatikane, Paulius VI kalbėjo apie tarpusavio susipratimą ir pagarba pagrįstus Apaštalių Sosto ir Libijos santykius. Katalikų Bažnyčia per savo narius, ypač vienuolius ir vienuoles, dirbančius žmonių pagalbos ir ligonių slaugymo srityje, gali išplėsti savo veiklą, konkrečiai prisidedama prie Libijos tautos ekonominio vystymosi, jos gerovės ir pažangos.

A. + A.

KONSTANCIJAI GAVENIENEI mirus,

giliame skausme pasilikusius dukrą BIRUTĘ bei jos vyrą PETRĄ SILEIKĮ, seserį ELENĄ PUNISKIENĘ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Aldona ir Motiejus Rimai
Ona Buragaitė
Aloyzas Puniška

Skautininkai

A. + A.

ONAI AGLINSKIENEI mirus,

vyrui j. v. s. ALGIRDAI AGLINSKUI ir jo šeimai reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

L.S.S. Jūrų Skaucų Skyrius ir
L.S.S. Jūrų Skautininkių Vokungių Būrelis

Stasio Butkaus šaulių kuopos šauliui

STASIUI BARTKUI,

jo sūnui STASIUI okupuotoje Lietuvoje netikėtai mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Stasio Butkaus šaulių kuopos pirmininkas,
kuopos valdyba ir šauliai

A. + A. MARIJAI SIRUTYTEI mirus,

jos broliui ALOYZUI, seseriai P. DUNDZILIENEI ir kitiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Genė ir Adolfas Armaliai

Liudinčius ADOLFĄ PUPELĮ ir žmoną, jo motinai Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučia

E. ir K. Gimžauskai
I. ir K. Jurgėlai
S. ir P. Stanėliai

A. + A.

LEO J. YURKŠTAS

Gyveno 6128 S. Tripp Avenue, Chicago, Illinois. Mirė geg. 11 d., 1975, 2:30 val. popiet, sulaukęs 68 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Kupiškio m. Amerikoje išgyveno 62 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Elizabeth (Simalūnaitė), pusės seseris Joan Shvedas ir Frances Pfeifer, pusbrolis Kazys Karazija, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionis buvo tėvas mirusių dukters a. a. Leonos. Kūnas bus pašarvotas ketv., 6 val. vak. Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.

Laidotuvis įvyks šeštad., gegužės 17 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laiotuvėse.

Nuliūdus: Žmona

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs — Tel. 737-1213

Laidotuvių direktoriai

MAŽEIK & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYNS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYNS MODERNISKOS KOPLYCIOS

2533 West 71st St.

Tel. GROvenhill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero

Townhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K I S

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIOS KOPLYCIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6877

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3334 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APYLINKĖS

× „Drago“ atkarpoje šiandien pradeda spausdinti vilniečio rašytojo Salomo Josmano užrašus — dienoraštį „Sovietinė tikrovė Vilniuje“. Rašytojas, šiuo metu gyvenąs Vakarų Europoje, aprašo 1964-1971 m. laikotarpio pergyvenimus Vilniuje. Daug įdomių pergyvenimų, kurie labai naudingi, norintiems pažinti dabartinės okupuotos Lietuvos žmonių, ypač darbininkų gyvenimą.

× Laimos Rastenytės - Lapskynienės lėlių teatro spektaklyje Jaunimo centro kavinėje ši sekmadienį (gegužės 18) 12:30 val. p. p. dalyvauja Lucijus Alenskas ir Audrius Viktoras. Statomos trys klasikinės pasakos: „Dailidė, Perkūnas ir velnias“, „Liepsnabarzdė“ ir „Petriukas ir vilkas“.

× Dr. G. Balukas, Pasaulio Lietuvių gydytojų sąjungos pirm., ši penktadienį kalbės per Margučio radiją apie lietuvių gydytojų suvažiavimą gegužės 23-24 d. ir to suvažiavimo reikšmę bendrai lietuviškai veiklai.

× Agnė Kižienė kalbės apie motiną Chicago ir apylinkėse Putnamo sėlių rėmėjų susirinkime — motinos dienos paminėjime, kuris įvyks gegužės 18 d. tuoj po 8 val. Šv. Mišių Šv. M. Gimimo parapijos salėje. Bus pusryčiai. Prašome nariai ir prijaudai gausiai dalyvauti.

× Juozas Savickas, Trenton, N. J., yra nuosirdus lietuviškos knygos bičiulis. Jis užsisakė naujų leidinių už 15 dolerių ir dar pridėjo 5 dolerių auką savo dienraščiui stiprinti. Dėkojame.

× „Museum Review“, St. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus biuletenis, išėjo iš spaudos. Jame apstu kronikos ir nuotraukų. Spausdinamas anglų kalba.

× Chicago Aukštesniojoje lit. mokykloje geg. 17 d. visi mokiniai turės tik penkis pamokas ir bus paleisti 1 val. p. p. Kiek ilgiau gal užtruks 8 kl., nes jie laiko baigiamuosius egzaminus.

× „Lietuvybės švėturys“, Chicago Aukšt. lit. mokyklos 25 m. istorija ir šešioliktasis metraštis jau išėjo iš spaudos. Jo sutikimas bus ši šeštadienį, geg. 17 d., 6 val. vak. Jaunimo centro 203 kamb. Metr. bendradarbiai ir bičiuliai, mokinių tėvai kviečiami dalyvauti.

× Pardavimų pajamų namas. Saurėje prie ežero ir labai gero susisiekimo.

× Čia pat krautuvės. Už 2-jų blokų statoma nauja kolegija. Pajamų \$30,000 ir metus. Telef. 728-3632. (sk.)

× Irenos Veleckytės Baletas ir Piano Studijos reitalis įvyksta sekmadienį, gegužės 18 d., 3:00 val. p. p. Jaunimo centre. Programą pradės piano mokiniai. Po to seks du baletai, Horizontas ir Spraktukas. Būsiosios „balerinos“ ir „pianistės“ kviečia visus atsilankyti. (pr.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747. (sk.)

× Izabelės Motekaitienės dainavimo studijos pavasario koncertas įvyks 8. m. gegužės 16 d., penktadienį, 7 val. vak. Jaunimo centre. 5620 So. Claremont. Po programos — Tėvų vaišės. Maloniai kviečiamie!

× Stanley J. Yurkus, 2448 W. 71st., Chicagoje, gražios lietuviškų dalykų, filatelijos ir kitų dalykų krautuvės savininkas, yra kartu ir nuolatinis „Drago“ rėmėjas. Ir šiuo metu, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo 10 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× Ona Ankus, Chicago, Ill., nuosirdi ilgametę „Drago“ skaitytoja, mums prisijungė ilgą laisvą, kuriame apgailestauja vandanų padarytą žalą Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėms. Ji siūlo stambesnėmis pinigėmis sumomis premijuoti tuos asmenis, kurie padėtų išaiškinti kaltininkus. Reikalingą sumą turėtų sudėti patys lietuviai.

× Sv. Kazimiero seselių rėmėjų Brighton Parko skyrus ruošia parengimą ši sekmadienį, gegužės 18 d., 1:30 val. p. p. U. Garlaudienės namuose, 4437 So. Artesian. Kurios turi paėmusios dovanų dalinimo knygetes, prašomos tą dieną gražinti. Rengėjos stropiai ruošiasi, bus gražių dovanų, skanios vaišės, prašom gausiai atsilankyti.

× Aldonos Valeišaitės išraiškos šokio grupės reitalis įvyks sekmadienį, gegužės 18 d., 5 v. v., Lietuvių Tautiniuose namuose. Visi kviečiami.

× Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke, šią savaitę buvo 40 valandų Šv. Sakramento garbinimo atleidai. Visi pamokslai buvo sakomi lietuviškai. Šia kalba atliktos ir kitos maldos. Pamaldos buvo gerai organizuotos, šia lankė daugybė žmonių. Vakarais lietuviškai patriotiškus pamokslus sakė kun. Jonas P. Vyšniauskas, kuriais visi marketparkiečiai yra labai patenkinti, nes pamokslininkas juos sustiprino tikėjime ir lietuviybėje.

× E. Barškienė, Chicago, Ill., parėmė savo dienraštį auką. Ačiū.

LB Detroito apylinkės Žiburio liuanistinės mokyklos 1974-75 m. m. abiturientai su savo klasės auklėtoju Nuotr. Al. Astašaičio, Jr.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

VASARIO 16-SIOS GIMNAZIJA

Balandžio 30 d. Vasario 16 gimnazijos komiteto reikalų vedėja O. Zailskienė sukvietė Jaunimo centre gimnazijos rėmėjų susirinkimą, kuriame dalyvavo arti 30 asmenų. Susirinkimas praejo darbingoje nuotaikoje. Buvo iškilta visa eilė gimnaziją liečiančių reikalų, duota pasiūlymų, patarimų. O ilgiausiai sustota ir svarstyta kaip suteikti didesnę metinę paramą ir kaip surasti daugiau mokinių. Gimnazijos direktorius V. Natkevičius laiske komiteto reikalų vedėjai rašo, kad Vokietijos valdžia gali nutraukti gimnazijos paramą, jei nebus pakankamas mokinių skaičius ir pakankama finansinė parama iš Amerikos lietuvių. Dabar gimnazijoje yra 72 mokiniai, o lengvai galėtų sutipti 100.

Susipažinus su gimnazijos 1974-75 m. biudžetu, paaiškėjo, kad Amerikos lietuvių aukos sudaro tik 1 dalį gimnazijos metinių pajamų, o 6 dalys gaunamos iš Vokietijos valdžios, Kū-

rijos ir Europos lietuvių. Neabejotina, kad Amerikos lietuvių pajėgūs suteikti didesnę paramą, tik reikia daugiau talkos — daugiau aukotojų, rinkėjų ir daugiau meilės lietuviškam jaunimui. Keletas būrelių vedėjų pranešė, kad surinkę po keletą šimtiniių. Gražus pavyzdys lietuvių gydytojų šeimos Chicagoje ir jos apylinkėse, kurie perna suaukojo 1000 dol.

Vasario 16 Gimnazija yra vienintelis lietuviško jaunimo židinys Europoje. Ten jaunimas gauna ne tik mokslinį išsilavinimą, kuris lygus Vokietijos gimnazijos kursui, bet ir lietuvišką tautinį paruošimą. Pvz. lietuvių kalba yra dėstoma kasdien ir atvykęs moksleivis, nemokėdamas lietuvių kalbos, ją gerai išmoksta per 1 ar 2-jus metus. Aplinka bręsti jaunuoliui ten yra jauki ir saugi, toliau nuo didmiesčio. Atostogų metu yra galimybė pakeliauti ir plačiau pažinti Europą. O, visos pragyvenimas ir mokslas kainuoja tik 90 dol. mėnesiui.

Komitetas nuosirdžiai prašo visas Amerikos lietuvių organizacijas, fondus, pavienius geros širdies lietuvių visapusiškos paramos gimnazijai. Kas gali suorganizuoti rėmėjų būrėlį, paprašyti aukos pas savo draugą, pažįstamą ar pats tą auką atiduoti. Kaip jau anksčiau Reikalų vedėja O. Zailskienė rašė

PARKUS INFORMACIJOS APIE

Informaciją apie parkus, plaštumus, zoologijos sodus galima gauti net ir sekmadieniais kreipiantis telefonu 294-2493.

PLANAS SUJUNGTI GELEZINKELIUS

Iškilo planas sujungti visus vidurvakarių ir vakarų geležinkelius ir keturias privačias bendroves. Tai būsiąs geriausias būdas išvengti bankrotų, kaip buvo su Pensilvanijos ir Rock Island linijomis.

UZSPAUDE DARBININKĄ

Statybos gervė mirtinai užspaudė 52 m. darbininką R. Weidenauer International Harvester fabriko West Pulman padaliny. Buvo išdirbęs 25 m. toje bendrovėje.

„Drauge“, „Neleiskime užgesti šiam šviesos žiburėliui“. Bet koki reikalą surištu su gimnazija prašome kreiptis į komiteto narius: O. Zailskienė, 1934 So. 48th. Ct., Cicero, Ill., 60650, tel. (312) 652-7066. K. Avizienis (Chicago), D. Bielskus (Chicago), B. Navickienė (Lemontas), S. Sekmokienė (Chicago), E. Razmienė (Jolietas).

E. Razmienė

MELROSE PARKO KOLONIJOS

— Lituanistinė mokykla praejus šeštadienį surengė motinos dienos minėjimą Šv. Širdies parapijos salėje. Mokyklos vedėjas Jonas Rugelis jautriu žodžiu pasveikino susirinkusius ir pakvietė kun. St. Šantarą tarti šventei pritaikintą žodį vaikūčiams, mamytėms ir močiutėms. Pradžioje visų organizacijų vardu pasveikino motinas ir dėkojo nepavargstantiems mamytėms auklėjant savo gražius lietuviškus atžalynus. Jauniems klausytojams nupusakojo kūdikėlio Jėzaus paklusnumą ir dėkingumą savo mamytėi šv. Marijai - Dievo Motinai. Plačiau kalbėjo apie motinas pavergtų tėvynių ir laisvame pasaulyje. Paminėjo garbingas motinas vysk. M. Valančiaus Mikolojaus K. Ciurlinio, Romo Kalantos, politinių kalinių, Kat. Bažnyčios kronikų ir Simo Kudirkos.

Meninė programos dalis susidėjo iš eilėraščių, choro ir tautinių šokių. Eilėraščių deklamuoto: Rima Šuopytė, Petras Grina, Lisa Mauersberger, Jolia Walsh ir Dalia Cepelytė. Mokyklos choras, vadovaujamas Jono Rugelio, padainavo tris daineles: Šalia kelio vieškelio gyveno šaltysius, Plaukė žasėlė per ežerėlį ir Ant kalno mūrai, joja lietuviai.

Visi mokiniai pašoko du tautinius šokius: suktinį ir vėdarą. Iš Lietuvos atvežtomis kanklėmis gražiai pagrojo Dalia Cepelytė. Tautinius šokius palydėjo orkestru Rimas Cepelė. Visi dalyviai džiaugėsi gražia programa, dailiu jos atlikimu, daug plojo katučių ir liko dėkingi mokyklos vedėjui ir mokytojams: A. Stankevičienėi, A. Ramanauskienėi ir A. Valtėi.

Po minėjimo jaunėji ir vyresnieji buvo pavaišinti kavute ir pyragaičiais, kuriuos parūpino Z. Sinkevičienė, O. Rakauskienė, St. Vidmantas ir R. Cepelė. Lituanistinė mokykla mokslo metus baigia gegužės 31 d. 11 val. Abiturientė tik viena — Rima Šuopytė.

— LB Apylinkės valdybos posėdis įvyko pas pirm. K. Juknelį gegužės 7 d. Nutarta vietoje a. a. Viktoro Lyons vicepirm. ir visuomeniniam reikalams kviesti valdybos kandidatą Kazį Tautkų. Velionis Viktoras Lyons ilgametis vicepirmininkas, uolus visuomenininkas ir gerų darbų rėmėjas yra vertas ilgos atminties. Norima jį įamžinti į Milijoninį fondą. Aukos prašoma siųsti K. Tautkui, 1614 N. 34 Ave., Melrose Park, Ill., tel: 344-2507.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— Kun. Antanas Kneizys, buvęs vikaru Sv. Mykolo parapijoje Hudson, Mass., paskirtas klebonu į Sv. Jokūbo parapiją, West Groton, Mass.

— Journal of Baltic Studies 1974 m. nr. 3 išspausdino A. Musteikio knygos Kiauros riešukio recenziją anglų kalba. Recenzijos autorius San Diego universiteto prof. Vytas Dukas.

— Dr. E. Vaisnienė, vyr. skaučių, gintarių, sk. vyčių ir jūrų budžių sąskrydyje, kuris įvyks gegužės 23-26 d., Fort Murray N. J. perduos savo pergyvenimus, išpūdžius bei nuotykius prieš aplankant Lietuvą ir sugrįžus.

— Rasa Lukoševičiūtė, veikli skautų vadovė, bus vakarinių programų vedėja vyr. skaučių, gintarių, sk. vyčių ir jūrų budžių sąskrydyje, kuris įvyks gegužės 23-26 d., Fort Murray N. J.

— Baltimorės lietuvių ruošiasi savo festivaliui, kuris įvyks gegužės 31 d. ir birželio 1 d. modernioje Hopkins Plaza aikštėje, miesto centre. Dalyvaus visos aktyvios organizacijos ir baltimoriečių meninės jėgos. Bus daug išstatyta eksponatų, reprezentuojančių mūsų tautinę kultūrą ir istoriją. Bet centrinę vietą užims didžiulis 14-kos pėdų aukščio lietuviškas kryžius, padarytas dail. Algirdo Grintelio. Festivalio rengimo komitetui vadovauja Kęstutis Česonius. Tai jau trečias lietuvių festivalis iš eilės Baltimorės mieste.

Gegužės 4 d. Detroito kultūriname centre minint vyskupo M. Valančiaus 100 m. mirties sukaktį Taura Zarankaitė sėkmingai vadovavo programai. Nuotr. K. Sragausko

— Jonas Činga, LB Vakarų (Los Angeles) apygardos pirmininkas, išsiuntinėjo 93 laiškus JAV Kongreso nariams iš Vakarų Amerikos, prašydamas Baltijos valstybių okupacijos nepripažinimo reikalą įnešti savo rezoliucijas arba paremti jau įneštą Derwinskio rezoliuciją. Iš tų, į kuriuos buvo kreiptasi, ko — sponсорais jau sutiko būti kongresmanai Ryan (užsienio reikalų k-jos narys), Hannaford, Roybal ir Brathwaite-Burke iš Californijos ir Prichard su Hicks iš Washingtono.

Senatoriui Curtis įnešus rezoliuciją Senate, Los Angeles apygarda vėl kreipsis į visus vakarinių valstijų senatorius su prašymu tą rezoliuciją paremti.

— Radvenio ir Frejans (Los Angeles, Calif.) vadovaujama International Parcel Service (4369 Beverly Blvd.) remia lietuvių parapiją ir kitus lietuviškus reikalus. Kitataučių vedamos siuntinių persiuntimo įstaigos International Parcel Service veiklą stabdo, net gi blokuoja.

— Poniučių pagerbimas ir vaišės įvyks gegužės 18 d. 2 v. p. p. Eagles salėje. Visos nuosirdžiai kviečiamos dalyvauti. S. A.

damos jos skelbimus lietuviškoje radijo valandėlėje. Lietuviai turėtų šios įstaigos patarnavimais pasinaudoti.

— LB Santa Monica — Vakarų LA apylinkės valdyba savo posėdyje gegužės 6 nutarė rugsėjo mėnesį suruošti koncertą ir visą dieną paskirti PLJ kongreso reikalams. Stud. Arvydas Gričius, apylinkės pirmininkas, veda platų susirašinėjimą su JAV Kongreso nariais Lietuvos okupacijos nepripažinimo ir muz. Jurgučio žmonos emigracijos iš okup. Lietuvos reikalais.

— „I Laisvę“ žurnalo numeriai, skirtam a. a. prof. Juozo Brazaičio atminimui, medžiaga sėkmingai telkiama. Numerį spaudai atiduoti planuojama birželio mėnesį. Šį specialų žurnalo numerį redaguoja Alė Rūta, Bernardas Brazdionis ir Juozas Kojelis, visi kaliforniečiai.

AUSTRALIJOJE

— „The World of Olegas Truchanas“, knyga apie a. a. O. Truckaną išėjo Australijoje. Knyga buvo pristatyta balandžio 29 d. Hobarto ir Launies-tono laikraščiai Tasmanijoje vakarinėje laidoj paminėjo knygą paaukodami po porą puslapių jos aprašymui. Knygos atspausdinta 6,000 egz., iš kurių virš 1000 buvo išparduota per užsakykus dar knygai neišėjus. Po 2 dienų po knygos pasirodymo knygynuose — buvo belikę vos 1300 egz. Viename knygynne net stovėjo eilė, kad galėtų knygą nusipirkti. Pasirodo, kad, ir po 3 metų nuo a. a. D. T. mirties, jo populiarumas nedingo. Nors po jo mirties Huon pusį rezervą, už kurio preservavimą jis kovojo, tapo pavadintas jo vardu, ši kartą Australijos ministras (Dr. Can), pristatydamas knygą, iškėlė mintį ir pasiūlė, kad visas Tasmanijos Pietvakarių būtų pavadintas O. Truckano vardu. Knyga yra labai graži išleista ir atrodo, kad ją kiekvienas galėtų su pasididžiavimu įsigyti. Knygos reikalais gali kreiptis į Fullers Bookshop, Murray St. Hobart, Tasmania 7000, Australia.

ARGENTINOJ

— „Aušros“ choro pietūs. Temperley-Adroque „Aušros“ choras, gražiai pagerbė savo muzikos akompaniatorės ponias Haydee Liberti ir Aloyzą Liberti de Nicolet, kurios įvalirino progom palydi chorui vargonais ir pianu. Pirmoji eilė buvo atnašautos šv. Mišios, kurias atliko ir atitinkamas pamokslą pasakė kun. Augustinas Steigvilas. Pamaldų metu giedojo „Aušros“ choras vadovaujamas p. Igno Valantinavičiaus.

Po pamaldų, Birutės draugijos patalpose, įvyko turtingi pietūs, kuriems besibaigiant Eug. Rudyte vadovaujant programai, tai progai pritaikintus žodžius tarė Ignas Valantinavičius — „Aušros“ choro vardu, Zef. Juknevičius bei ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas, kurie iškėlė minėtų ponių nuosirdumą bendradarbiaujant su choru. Ta proga joms buvo sugiedota Ilgiasių Metų, įteikti meniški pergaminai, su visų dalyvių parašais ir padovanota po gėlių puokštę. Už dovanas ir pagerbimą p. H. Liberti nuosirdžiai padėkojo, pažadėdama ir ateityje teikti chorui muzikalinę pagalbą.

Šios šventės metu Pr. Ožinskas padovanojo chorui gražią dėžutę ir 100,00 pez., už kurios „Aušros“ choras nuosirdžiai dėkoja.

BRAZILIJOJE

— Prel. Aleksandras Arminas, (poetas Venancijus Ališas) gyvenąs Sao Paulo, sunkiai susirgo širdimi. Prelatas yra gimęs 1908 m.

Ateitininkų šeimos šventės metu Chicagoje Jaunimo centre gegužės 4 d. Nuotr. A. Gulbinsko